

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง
เขตกรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
นางเรณู สัจจะเวทะ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

650. 0711

ร ๗๖๕ ค

ร.๓

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง
เขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

นางเรณู สัจจะเวทะ

๑๐ ต.ค. ๒๕๔๖

๒ ๒๒๕๙๗๕

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม ๒๕๔๖

เรณู สัจจะเวทนะ. (2546). *ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์
กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์.*

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน
คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และ
ด้านการวัดและประเมินผล และเปรียบเทียบความคิดเห็น จำแนกตามอายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม สถานที่
ศึกษา สาขาวิชาที่เรียน จำนวนชั่วโมงของหลักสูตร และรอบการเรียน ตลอดจนรวบรวมความคิดเห็นและ
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง
เขตกรุงเทพมหานคร คือ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา วิทยาลัยสารพัดช่าง
ธนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี และวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง จำนวน 234 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดย
ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความ
แปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและ
รายด้านว่าอยู่ในระดับเหมาะสมมาก
2. นักศึกษาที่มีอายุ อาชีพ และรอบการเรียน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน
โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักศึกษาที่มีระดับความรู้เดิมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้านพบว่า ด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านวิธีสอนและ
กิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านหลักสูตร ด้านสื่อการ
เรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. นักศึกษาที่เรียนสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการ
เรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้าน
หลักสูตร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นราย
ด้านพบว่า ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้าน

สื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. นักศึกษาที่เรียนจำนวนชั่วโมงของหลักสูตรต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

THE OPINION OF STUDENTS TOWARD LEARNING AND TEACHING MANAGEMENT
OF COMMERCE SHORT COURSE PROGRAMS
AT POLYTECHNIC COLLEGES IN BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
MRS. RENU SATJAWETA

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

May 2003

Renu Satjaweta. (2003). *The Opinions of Students toward Learning and Teaching Management of Commerce Short Course Programs at Polytechnic Colleges in Bangkok*. Master Project, M.Ed (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor Committee : Assoc. Prof. Chusri Wongrattana.

The purpose of this research was to study the opinions of students toward learning and teaching management of commerce short course programs at Polytechnic Colleges in Bangkok in five areas : curriculum, instructors, teaching methods and activities, materials, and evaluation, and to compare their opinions, classified by their ages, careers, educational level, institutions, majors of study, number of hours of the program, and class sessions. Their problems and other suggestions toward learning and teaching management were also investigated. The subjects, chosen through a stratified random sampling, were 234 vocational short course students, who enrolled in the second semester in 2002. The instrument used for collecting data was four rating-scale questionnaire. The statistical methods used for analyzing data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way Analysis of Variance.

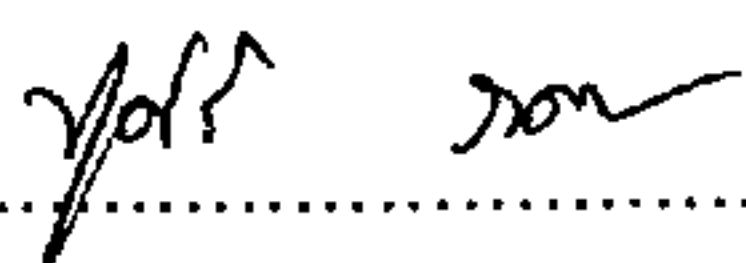
The findings were as follows :

1. The opinions of the students towards learning and teaching management of commerce Short course program were suitable at a high level in individual areas and as a whole.
2. The opinions of students with different ages, careers and class sessions were different with no statistical significance in individual areas and as a whole.
3. The whole opinions of students with different educational levels were different with statistical significance at the level of .05 when considering in individual areas, the opinions were different with statistical significance at the level of .05 in the area of instructors and at the level of .01 in the area teaching methods and activities. Their opinions in the areas of curriculum, materials, and evaluation were different with no statistical significance.
4. The opinion of students with different institutions were different with statistical significance at the level of .01 in individual areas and as a whole when considering in individual areas, the opinions were different with statistical significance at the level of .01 in the areas of instructors, teaching methods and activities, materials and evaluation. The opinions in the area of curriculum were different with no statistical significance
5. The whole opinions of students with different majors of study were different with no statistical significance when considering in individual areas, the opinions were different with statistical significance at the level of .05 in the areas of curriculum, instructors and evaluation were different with no statistical significance.

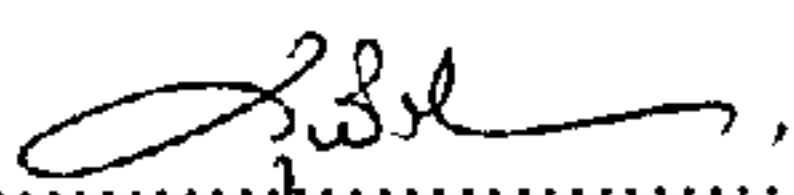
6. The whole opinions of students with different number of hours of the program were different with no statistical significance. When considering in individual areas, the opinions in the areas of teaching methods and activities were different with statistical significance at the level of .05. The opinions in the area of curriculum, instructors and evaluation were different with no statistical significance.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

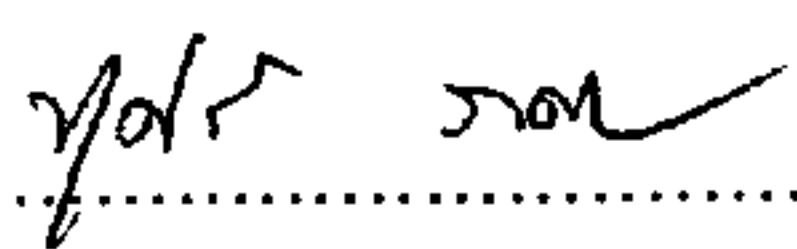
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

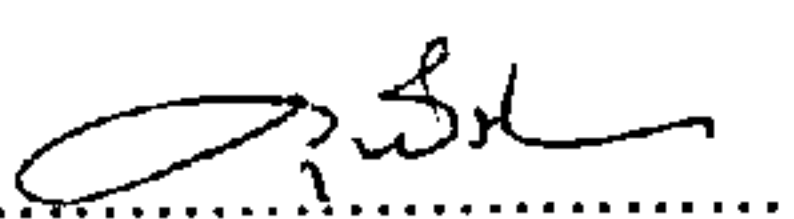

.....
(รองศาสตราจารย์ ชุตรี วงศ์รัตน์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

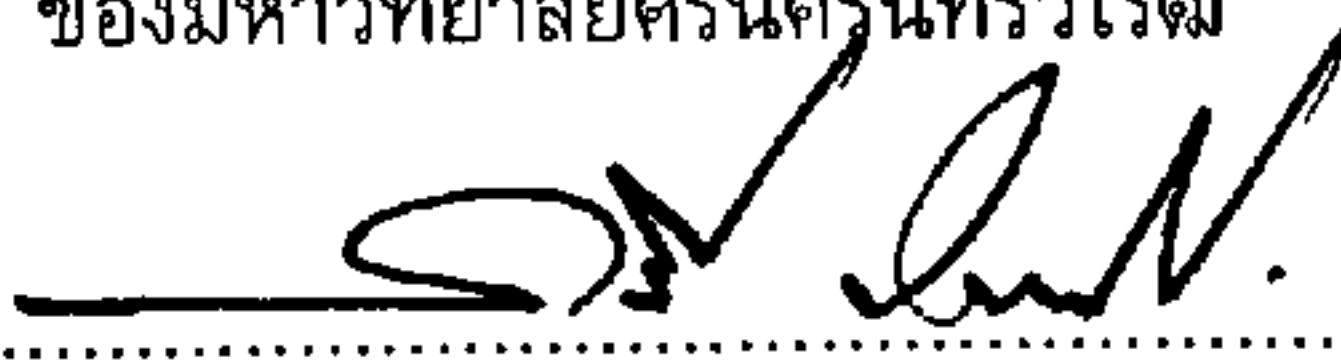
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ชุตรี วงศ์รัตน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

..... กรรมการ
(อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กวี วรกวิน)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลี้มไทย และอาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง กรรมการสอบสารนิพนธ์ ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา แนวคิดและข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเมตตาอย่างสูง ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาและความเสียสละของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร. วราพันธ์ น้อยสุวรรณ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา ท่านผู้อำนวยการกองการศึกษาอาชีว กรมอาชีวศึกษา (นายมังกร หริรักษ์) และอาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์ อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ ที่กรุณาให้คำแนะนำตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณนายอัน ปางพุฒิพงษ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร นายพีระเพ็ญ หงษ์วงศ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา นายพันธ์ศักดิ์ โรจนากาศ ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี และนายประชุมพงษ์ สมบูรณ์ศิลป์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง คณะครูอาจารย์ และนักศึกษาทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ขอขอบคุณ ดร. ประพนธ์ จันทวิเทศ ศึกษาานิเทศก์ 6 กรมอาชีวศึกษา นายสันหัตต์ พงศ์พัชรพันธุ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพนสนธิคม พี่ ๆ น้อง ๆ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย และเป็นกำลังใจในการวิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณครอบครัวสัจจะเวทะ และครอบครัวยามันสะบีดิน ที่คอยเป็นกำลังใจและช่วยเหลือสนับสนุนในทุก ๆ เรื่อง จนงานวิจัยสำเร็จลงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบแต่บิดา มารดา บุรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้สั่งสอน อบรม สร้างปัญญาแก่ผู้วิจัยจนสามารถประสบความสำเร็จในการศึกษา

เรณู สัจจะเวทะ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานในการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยสารพัดช่าง.....	9
จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยสารพัดช่าง.....	10
บทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยสารพัดช่าง.....	11
หลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน พุทธศักราช 2540.....	12
การจัดการเรียนการสอน.....	13
หลักสูตร.....	13
ครูผู้สอน.....	15
วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน.....	19
สื่อการเรียนการสอน.....	21
การวัดและประเมินผล.....	24
แนวคิดและทฤษฎีการเรียนการสอนผู้ใหญ่.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
ประชากรที่ศึกษา.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40

สารบัญ (ต่อ)		หน้า
บทที่		
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	70
	ความสำคัญของการวิจัย.....	70
	ขอบเขตของการวิจัย.....	71
	สมมติฐานของการวิจัย.....	71
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
	การอภิปรายผล.....	74
	ข้อเสนอแนะ.....	79
	บรรณานุกรม.....	81
	ภาคผนวก.....	
	ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	84
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	85
	ประวัติย่อผู้วิจัย.....	99

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษา.....	37
2 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษา.....	45
3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้าน.....	47
4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ.....	48
5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายข้อ.....	49
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ.....	50
7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ.....	51
8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ.....	52
9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ.....	53
10 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ.....	54
11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพ.....	55
12 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับความรู้เดิม.....	56
13 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานศึกษา.....	57
14 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน จำแนกตามสถานศึกษา.....	58
15 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามสถานศึกษา	59
16 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความแตกต่างความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกตามสถานศึกษา.....	60

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
19 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตาม สถานศึกษา.....	61
18 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน.....	62
19 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามจำนวนชั่วโมงของหลักสูตร.....	63
20 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการ จัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามรอบการเรียน.....	64
21 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามรอบการเรียน.....	65
22 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษา.....	66

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นปัจจัยหลักในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ตลอดจนแนวความประพฤติและคุณความดีของบุคคลให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมโลกได้อย่างมั่นคง และมีความสุขได้ แม้ว่าโลกจะมีความเปลี่ยนแปลงไปรวดเร็วเพียงใด ดังนั้นผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาของชาติทุกฝ่ายทุกระดับควรจะได้ระลึกอยู่เสมอว่าตัวท่านมีความรับผิดชอบสูงต่อทุก ๆ คน ในชาติที่จะต้องดำเนินงานในหน้าที่ให้ดีที่สุดอย่างเต็มความสามารถ (ราโชวาท, สมเด็จพระเทพฯ 2539 : 283) จากพระราโชวาทดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกฝ่ายทุกระดับจะต้องให้ความสำคัญในหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด อย่างเต็มความสามารถ

กรมอาชีวศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานให้บริการด้านอาชีวศึกษาที่กว้างขวางที่สุด มีหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับตั้งแต่หลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีสถานศึกษาในสังกัด 5 ประเภท ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยสารพัดช่าง และวิทยาลัยการอาชีพ ตั้งอยู่เกือบทุกจังหวัดทั่วประเทศไทย เพื่อผลิตกำลังคนระดับกลาง ทั้งช่างฝีมือ ช่างเทคนิค และช่างกึ่งฝีมือ โดยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์เข้าสู่ตลาดแรงงาน เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสนองนโยบายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของประชากร เน้นการพัฒนาศักยภาพของคนให้มีคุณสมบัติ มีคุณลักษณะ ทักษะความรู้ความสามารถ และเจตคติที่พึงประสงค์ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและประเทศชาติต่อไป โดยเน้นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อให้บุคคลสามารถปรับตนเองให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่องตลอดเวลา โดยดำเนินการตามนโยบายของกรมอาชีวศึกษาในแผนพัฒนาอาชีวศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 คือ ขยายโอกาสการศึกษาและฝึกวิชาชีพให้กว้างขวาง และเสมอภาคมากขึ้น เฉพาะอย่างยิ่งการขยายโอกาสให้ผู้มีฐานะยากจนในชนบท ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนและชุมชนได้ให้ความร่วมมือและร่วมรับภาระในการจัดการศึกษาและฝึกวิชาชีพ เร่งรัดการแก้ปัญหาการขาดแคลนครูอาจารย์ การพัฒนาคุณภาพครูอาจารย์ ปรับปรุงหลักสูตรให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาและฝึกวิชาชีพ พัฒนาระบบการเรียนการสอน อาคารสถานที่ เครื่องจักรและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน สื่อการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผลในด้านต่าง ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพของการศึกษาและฝึกวิชาชีพ สนับสนุนการพัฒนาสุขภาพ ส่งเสริมการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย พัฒนาระบบการบริหาร สถานศึกษา ส่งเสริมการวิจัยและ พัฒนาการติดตามและประเมินผลงาน และเร่งรัด ปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง

พยุงค์ศักดิ์ จันทรสุรินทร์ (2544 : 6 – 9) กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษา คือการเตรียมบุคคลเข้าสู่อาชีพและทำงานด้วยความสำเร็จ เป้าหมายของการอาชีวศึกษา คือ การจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ

เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ในทุกสาขาวิชาชีพอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน ให้มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี สามารถสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระ

วิทยาลัยสารพัดช่าง เป็นสถานศึกษาสังกัดกองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานที่มุ่งพัฒนาการอาชีวศึกษานอกระบบ ประเภทการฝึกวิชาชีพ การฝึกอบรมวิชาชีพ ระยะสั้น ๆ ตั้งแต่ 6 ชั่วโมง 30 ชั่วโมง 45 ชั่วโมง 75 ชั่วโมง 105 ชั่วโมง 120 ชั่วโมง 150 ชั่วโมง และ 225 ชั่วโมง เป็นการศึกษาที่เปิดโอกาสให้บุคคลทั่ว ๆ ไปได้พัฒนาทักษะ ความรู้ ความเข้าใจและเจตคติที่จำเป็นในการประกอบการอาชีพในระดับกึ่งผู้ชำนาญงาน เพื่อเตรียมคนที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน และช่วยคนว่างงานให้สามารถออกไปประกอบอาชีพ หรือให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยมุ่งไปยังผู้ที่ไม่เคยศึกษาวิชาชีพมาก่อนได้มีโอกาสศึกษาและฝึกฝนจนประกอบอาชีพได้ตามความถนัดและความสนใจของตน ส่วนผู้ที่ประกอบอาชีพอยู่แล้วก็จะได้ศึกษาและฝึกฝนหาความชำนาญเพิ่มขึ้น เป็นการยกระดับมาตรฐานฝีมือให้สูงขึ้นและเพิ่มพูนรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว (กองการศึกษาอาชีพ. 2542? : 50 – 51)

ในปี พ.ศ. 2533 กรมอาชีวศึกษา ได้ปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น เพื่อขยายการพัฒนาการศึกษาด้านวิชาชีพ ให้กับประชาชนได้อย่างทั่วถึง และตรงกับความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น โดยใช้ชื่อหลักสูตรว่า “หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ปีการศึกษา 2533” (กรมอาชีวศึกษา. 2533 : 1) ในหลักสูตรนี้ได้จัดเนื้อหาของหลักสูตรออกเป็นกลุ่มรายวิชา โดยไม่กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนของแต่ละกลุ่มวิชาให้เท่ากัน ทั้งนี้ในแต่ละกลุ่มวิชา ขึ้นอยู่กับเนื้อหาวิชาแท้จริง โดยกำหนดเวลาเรียนตั้งแต่ 6 ชั่วโมง จนถึง 225 ชั่วโมง เพื่อให้สอดคล้องกับอาชีพและสภาวะการณ์ปัจจุบัน ทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้สะดวกโดยใช้เวลาไม่มากนัก และได้เรียนเฉพาะเจาะจงในเรื่องที่ต้องการเรียนเท่าที่จำเป็นจริง ๆ (กรมอาชีวศึกษา. 2536 : 8) ในปี พ.ศ. 2536 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา ได้ทำการประเมินผลหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2533 พบว่า ผู้บริหารเห็นว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรไม่สอดคล้องกับรายวิชา เวลา และความพร้อมของสถานศึกษา บางรายวิชาเนื้อหาวิชายังล้าสมัย กำหนดรายวิชายังไม่เหมาะสม นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่องงบประมาณสนับสนุนและคุณภาพของครูผู้สอน ต้องมีการพัฒนาให้ทันต่อเหตุการณ์และตลาดแรงงาน กระบวนการพัฒนาหลักสูตร ควรคำนึงถึงการจัดทำแผนการสอน ไปความรู้ ไปงาน แบบทดสอบ ฯลฯ ควรเพิ่มวิชาหรือปรับปรุงวิชาพื้นฐานของแต่ละวิชาให้มากขึ้น ส่วนครูผู้สอน และผู้เรียนเห็นว่า สถานศึกษามีความสับสนและเข้าใจแนวทางในการปฏิบัติไม่ตรงกัน ขาดแคลนสื่อการสอน อุปกรณ์ เครื่องมือ วัสดุฝึกที่ทันสมัย และอยู่ในสภาพชำรุด ไม่มีเกณฑ์การวัดผลที่แน่นอน ขาดการนิเทศ การเรียนการสอนไม่เป็นไปตามหลักสูตร ควรมีการสัมมนาผู้สอนหลักสูตรระยะสั้นในการจัดทำสื่อการสอน ตลอดจนการวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน และเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (กรมอาชีวศึกษา. 2536 : 93 – 102)

ต่อมาในปีการศึกษา 2540 จากการที่โลกของการงานอาชีพมีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ทันตามความเปลี่ยนแปลงโดยฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น กรมอาชีวศึกษา โดยหน่วยศึกษานิเทศก์ และกองการศึกษาอาชีพจึงได้พัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นใหม่ให้ทันสมัยตามลักษณะการทำงานจริงของอาชีพนั่น ๆ โดยใช้ชื่อหลักสูตรว่า “หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2540” (กรมอาชีวศึกษา .

2540 : ก- 1) เพื่อให้ผู้สนใจเลือกเรียนตามความต้องการ ที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และสังคม ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

จากการศึกษาข้อมูลการรับนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ พุทธศักราช 2540 ของฝ่ายทะเบียนและวัดผล วิทยาลัยสารพัดช่างทั้ง 4 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร ระหว่างปีการศึกษา 2542 – 2544 พบว่า จำนวนนักศึกษาที่สมัครเข้าเรียนในประเภทวิชาพาณิชยกรรมไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของแต่ละปีที่ตั้งไว้ คือ ในบางรายวิชามีผู้สนใจเรียนลดลง จำนวนผู้สมัครเข้าเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จำนวนห้องเรียนลดลง ระหว่างเรียนมีนักศึกษาออกกลางคันและไม่จบการศึกษา และบางภาคเรียนมีผู้สนใจสมัครเข้าเรียนน้อยมาก จนทำให้ไม่สามารถเปิดทำการเรียนการสอนในภาคเรียนนั้นได้ แต่ในบางรายวิชามีผู้สนใจสมัครเข้าเรียนเป็นจำนวนมากจนต้องใช้วิธีการจับฉลากเพื่อคัดเลือกผู้เข้าเรียน

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยในฐานะครูสอนในประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง จึงมีความสนใจและศึกษารายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนประเภทวิชาพาณิชยกรรม หลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ พบว่ายังไม่มีการวิจัยใดศึกษาสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงพอ เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพของหลักสูตร เพื่อจะได้นำผลของการศึกษาในครั้งนี้เสนอต่อครูผู้สอน ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนา ปรับปรุง ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในนวัตกรรมทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ และเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ประเภทวิชาพาณิชยกรรมมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สังคม และตลาดแรงงานต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตาม อายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม สถานที่ศึกษา สาขาวิชาที่เรียน จำนวนชั่วโมงที่เรียน และรอบการเรียน
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดการศึกษา และปรับปรุงการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ประเภทวิชาพาณิชยกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน สังคม ตลาดแรงงาน และบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ตั้งไว้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ประเภทวิชาพาณิชยกรรมที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่ง คือ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี และวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ต้องการศึกษา เป็นนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ประเภทวิชาพาณิชยกรรมที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร 4 แห่ง คือ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร จำนวน 110 คน วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา จำนวน 97 คน วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี จำนวน 240 คน และวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง จำนวน 151 คน รวมทั้งสิ้น 598 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้มาจากประชากรในข้อ 1.1 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2537 : 39-41) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 234 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ดังนี้ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร จำนวน 43 คน วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา จำนวน 38 คน วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี จำนวน 94 คน และวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง จำนวน 59 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของนักศึกษา จำแนกเป็น

2.1.1 อายุ จำแนกออกเป็น 3 ช่วง คือ

2.1.1.1 20 ปี และต่ำกว่า

2.1.1.2 21 – 25 ปี

2.1.1.3 26 ปีขึ้นไป

2.1.2 อาชีพ จำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1.2.1 ยังไม่ประกอบอาชีพ

2.1.2.2 ประกอบอาชีพ

2.1.3 ระดับความรู้เดิม จำแนกออกเป็น 2 ระดับ คือ

2.1.3.2 ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น

2.1.3.2 สายอาชีพ และปริญญาตรีขึ้นไป

2.1.4 สถานที่ศึกษา จำแนกเป็น 4 แห่ง คือ

2.1.4.1 วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร

2.1.4.2 วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา

2.1.4.3 วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี

2.1.4.4 วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง

2.1.5 สาขาวิชาที่เรียน จำแนกเป็น 2 สาขา คือ

2.1.5.1 คอมพิวเตอร์

2.1.5.2 สาขาอื่น

2.1.6 จำนวนชั่วโมงของหลักสูตร จำแนกเป็น 2 ระดับ คือ

2.1.6.1 75 ชั่วโมง

2.1.5.2 มากกว่า 75 ชั่วโมง

2.1.7 รอบการเรียน

2.1.7.1 รอบเช้า

2.1.7.2 รอบบ่าย

2.1.7.3 รอบค่ำ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาศัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน คือ

✓ 2.2.1 ด้านหลักสูตร

✓ 2.2.2 ด้านครูผู้สอน

✓ 2.2.3 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

✓ 2.2.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน

2.2.5 ด้านการวัดและประเมินผล

ได้แก่ ๕ ด้าน + แบบสอบถาม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจ ที่มีต่อการเรียนการสอนในหลักสูตรวิชาชีพพระยาศัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ที่บุคคลนั้น ๆ กำลังศึกษาอยู่ ประกอบไปด้วยปัจจัยและกระบวนการที่ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ใน 5 ด้าน คือ

1.1 ด้านหลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรวิชาชีพพระยาศัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม มีความเหมาะสม ทันสมัย และเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ใช้ระยะเวลาในการเรียนน้อย ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ความชำนาญไปประกอบอาชีพอิสระ และปรับปรุงงานที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพิ่มเติมความรู้พิเศษสามารถนำไปปรับปรุงคุณภาพชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพอยู่แล้ว และผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาได้ยกระดับฝีมือ และ ความรู้ตามความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

1.2 ด้านครูผู้สอน หมายถึง ผู้ปฏิบัติการสอนในหลักสูตรวิชาชีพพระยาศัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยมุ่งศึกษาพฤติกรรมการสอน เทคนิค และความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ การนำ

ความรู้ใหม่มาสอน การใช้สื่อการสอนและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสอน มีสัมพันธภาพระหว่างผู้สอนกับ ผู้เรียน มีการให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการและด้านส่วนตัว มีความเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล คุณธรรมและจริยธรรม มีบุคลิกภาพดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความกระตือรือร้นในการให้ความรู้

1.3 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง วิธีการของอาจารย์ผู้สอน การจัด กิจกรรมการเรียนการสอน การชี้แจงแผนการเรียนการสอนให้นักศึกษาทราบ การให้นักศึกษามีส่วนร่วมใน การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย การเลือกใช้วิธีการสอนได้เหมาะสมกับ เนื้อหาวิชา การสอนให้ปฏิบัติงานจริงเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม การชมเชย และให้กำลังใจนักศึกษาขณะ ปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น และซักถามในระหว่างเรียน มีการสอนเทคนิควิธี ปฏิบัติในงานต่าง ๆ จากทักษะประสบการณ์ของครู

1.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การที่นักศึกษามีความคิดเห็นต่อวัสดุ อุปกรณ์ และ สื่อการสอนต่าง ๆ ที่พร้อมจะใช้ประโยชน์ได้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประภทวิชาพาณิชยกรรม เพื่อช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพ สื่อ การเรียนการสอนอยู่ในสภาพดี พร้อมจะใช้ สอน และมีความทันสมัย เอกสาร ตำรา คอมพิวเตอร์มีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และเหมาะสมกับเนื้อหา วิชาที่สอน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะ และมีประสบการณ์ตรงมากขึ้น

1.5 ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง วิธีการประเมินผล ตลอดจนการดำเนินการ ต่าง ๆ ของผู้สอน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประภทวิชาพาณิชยกรรม มี การแจ้งเกณฑ์และวิธีการประเมินก่อนการเรียน การประเมินผลกำหนดมาตรฐานได้อย่างเหมาะสม ชัดเจน ยุติธรรม ใช้การประเมินผลหลายรูปแบบที่สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ประเมินจาก สภาพจริง และมีการแจ้งผลการเรียนให้นักศึกษาทราบ

2. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ที่ ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ประภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขต กรุงเทพมหานคร

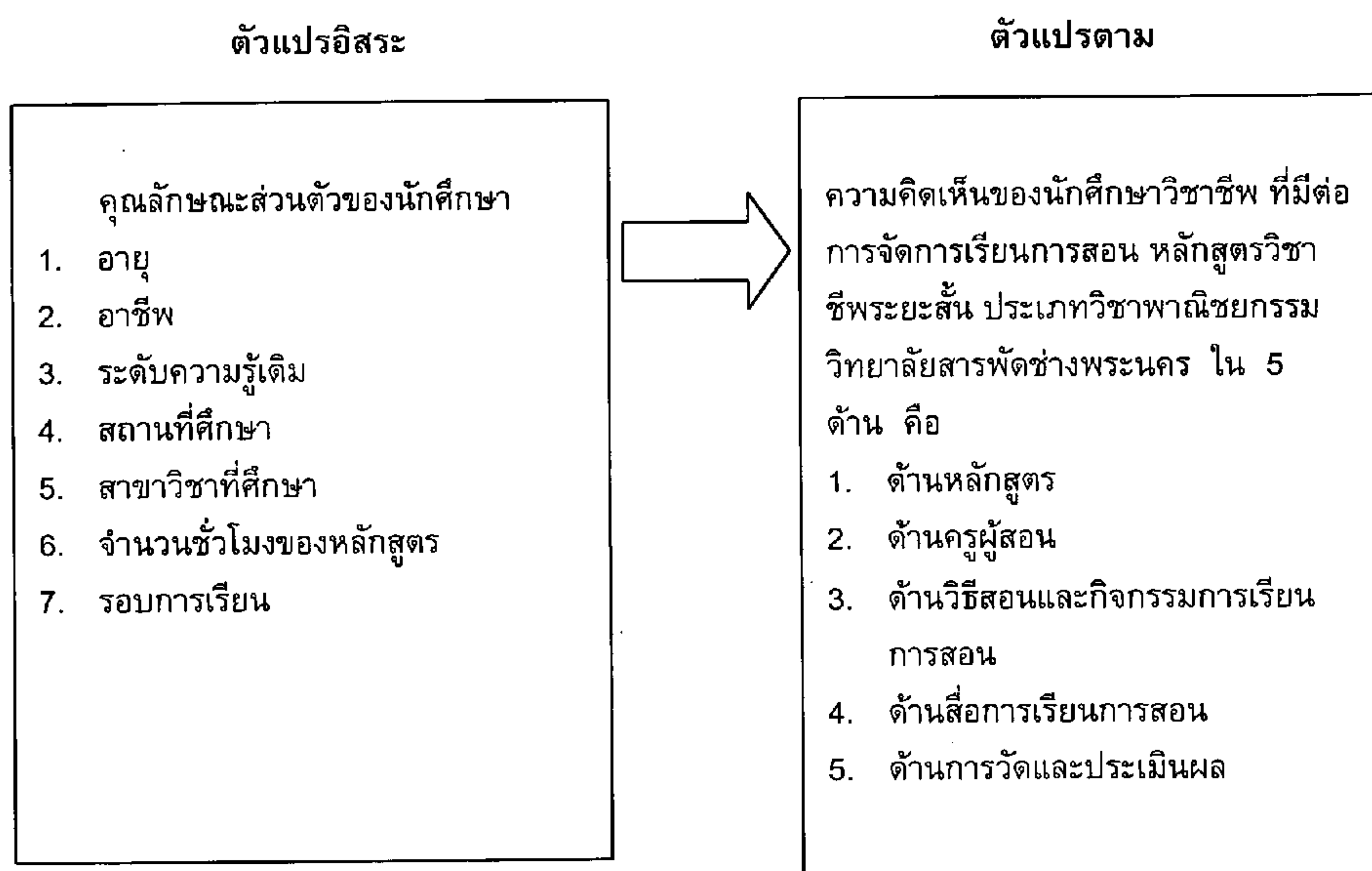
3. หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจัดการสอนให้แก่ประชาชนทั่วไปที่มีพื้น ความรู้ไม่ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า โดยกำหนดระยะเวลาในการเรียนแต่ละรายวิชาตามความ จำเป็นและเหมาะสม ตั้งแต่ 3 ชั่วโมง – 225 ชั่วโมง สำหรับการวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่ใช้เวลาเรียนตั้งแต่ 75 ชั่วโมง – 150 ชั่วโมง เป็นหลักสูตรที่จบในตัวเอง

4. ประภทวิชาพาณิชยกรรม หมายถึง รายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดทำการสอนในสาขา วิชาการบัญชี สาขาวิชาการเลขานุการ และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 วิทยาลัย สารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร

5. วิทยาลัยสารพัดช่าง หมายถึง สถานศึกษาสังกัดกองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันให้กับประชาชนทั่วไป เขตกรุงเทพมหานคร 4 แห่ง คือ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี และ วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง

6. รอบการเรียน หมายถึง การจัดระบบการเรียนการสอนในวันหนึ่ง ๆ ซึ่งแบ่งเป็น 3 รอบ คือ รอบเช้า เวลา 09.00 น. – 12.00 น. รอบบ่าย เวลา 13.00 น. – 16.00 น. และรอบค่ำ เวลา 17.00 น. – 20.00 น.

กรอบแนวคิดของการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีระดับความรู้เดิมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่สถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่เรียนสาขาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
6. นักศึกษาที่จำนวนชั่วโมงของหลักสูตรต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
7. นักศึกษาที่เรียนรอบต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเพณีวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ และการอภิปรายผล โดยนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่สำคัญตามลำดับ ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยสารพัดช่าง
2. จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยสารพัดช่าง
3. หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเพณีวิชาพาณิชยกรรม
4. การจัดการเรียนการสอน
 - 4.1 หลักสูตร
 - 4.2 ครูผู้สอน
 - 4.3 วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 4.4 สื่อการเรียนการสอน
 - 4.5 การประเมินผลการเรียน
5. แนวคิดและทฤษฎีการเรียนการสอนผู้ใหญ่
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยสารพัดช่าง

กรมอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการอาชีวศึกษาหลักสูตรระยะสั้นขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2502 โดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศให้มีการจัดตั้งโรงเรียนการช่างวัดทองธรรมชาติ จังหวัดธนบุรี เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2502 เป็นโรงเรียนสารพัดช่างที่ดำเนินการสอนการอาชีวศึกษาหลักสูตรระยะสั้น เริ่มตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2502 เป็นต้นมา โดยได้กำหนดหลักสูตร 6 เดือน (ใช้เวลา 180 หรือ 300 ชั่วโมง) และในปี พ.ศ. 2503 ได้ประกาศตั้งโรงเรียนสารพัดช่างสีพระยา และโรงเรียนสารพัดช่างพระนคร ต่อมาในปี พ.ศ. 2504 มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรระยะสั้นเป็น 5 เดือน และมีการสอนภาคฤดูร้อน ระหว่าง เดือนพฤษภาคม ถึงมิถุนายน แต่ภายหลังได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรมาเป็นหลักสูตร 225 ชั่วโมง (ระยะเวลาเรียน 3 ½ เดือน) โดยเปิดรับสมัครนักศึกษาประเภทไม่จำกัดความรู้พื้นฐานมาโดยตลอด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522

ต่อมาในปี พ.ศ. 2533 กรมอาชีวศึกษาได้ทำการปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันจากเดิม 225 ชั่วโมง เป็นหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2533 ซึ่งเป็นหลักสูตรประเภทที่มีเวลาเรียนหลากหลายแตกต่างไปจากเดิมที่ทุกวิชาจะต้องใช้เวลาเรียน 225 ชั่วโมง โดยกำหนดให้มีเวลาเรียนตั้งแต่ 6 ชั่วโมง จนถึง 225 ชั่วโมง เพื่อให้สอดคล้องกับอาชีพและสภาวะการณ์ปัจจุบันอย่างแท้จริง ทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนวิชาต่าง ๆ ได้สะดวกในเวลาที่ไม่มากนัก เพราะได้เรียนเฉพาะเจาะจงในเรื่องที่ต้องการเท่าที่

จำเป็นจริง ๆ ทั้งนี้ ผู้เข้าเรียนจะต้องเป็นผู้มีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า และจะทำการสอนปีการศึกษาละ 3 รุ่น ใช้เวลาเรียนวันละ 3 รอบ ๆ ละ 3 ชั่วโมง คือ รอบเช้าเวลา 09.00 น.–12.00 น. รอบบ่ายเวลา 13.00 น.–16.00 น. และรอบค่ำเวลา 17.00 น.–20.00 น. (กรมอาชีวศึกษา. 2536 : 4-8)

เดิมโรงเรียนสารพัดช่าง สังกัด “กองโรงเรียน” จนในปี พ.ศ. 2523 ได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา มีผลทำให้โรงเรียนสารพัดช่างไปสังกัดที่ “กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา” จนถึงวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2533 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้ง “กองการศึกษาอาชีว” สังกัดกรมอาชีวศึกษา ขึ้นโดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา และควบคุมดูแลสถานศึกษาที่จัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยาศรีและ หลักสูตรพิเศษ ต่อมาในวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2534 กระทรวงศึกษาธิการประกาศปรับปรุงโรงเรียนสารพัดช่างเป็น “วิทยาลัยสารพัดช่าง” จึงมีผลทำให้โรงเรียนสารพัดช่างที่เปิดสอนทั้งหมด เปลี่ยนเป็นสถานศึกษาประเภท “วิทยาลัย” สังกัดส่วนกลาง

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 – 2539) คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติแผนการจัดตั้งวิทยาลัยสารพัดช่าง จำนวน 25 แห่ง และในปี พ.ศ. 2540 กรมอาชีวศึกษาได้มีการปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพพระยาศรี พ.ศ. 2523 และหลักสูตรวิชาชีพพระยาศรี พ.ศ. 2533 ให้ทันสมัยตามลักษณะการทำงานจริงของอาชีพนั้น ๆ เป็นหลักสูตรวิชาชีพพระยาศรี พ.ศ. 2540 ซึ่งหลักสูตรวิชาชีพพระยาศรีดังกล่าวสามารถนำไปเทียบโอนหน่วยกิตในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ได้ (กองการศึกษาอาชีว. 2542? : 55)

ปรัชญาและนโยบายการอาชีวศึกษาระยะสั้น (กองการศึกษาอาชีว. 2542? : 50-51)

“มีวิชาชีพเป็นจำนวนไม่น้อยที่ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาเรียนนานเป็นปี ๆ แต่อาจสอนได้ระยะเวลาสั้น ๆ และเสียค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อย ถ้าได้ตัดวิชาสามัญหรือวิชาสัมพันธ์ต่าง ๆ รวมทั้งส่วนที่ไม่จำเป็นแก่การประกอบอาชีพนั้น ๆ ออกไป ผู้เรียนก็ไม่ต้องมีพื้นฐานความรู้สูง เพียงแต่อ่านออกเขียนได้ ก็สามารถเรียนรู้และนำความรู้ไปประกอบอาชีพ หรือปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงในอาชีพนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี” และมีนโยบายว่า “การศึกษาแบบโรงเรียนสารพัดช่าง (อาชีวศึกษาระยะสั้น) เป็นการจัดการศึกษานอกระบบประเภทการฝึกวิชาชีพ การฝึกอบรมระยะสั้น ๆ เป็นการศึกษาที่เปิดโอกาสให้บุคคลทั่ว ๆ ไป ได้พัฒนาทักษะความรู้ความเข้าใจ และเจตคติที่จำเป็นในการประกอบอาชีพในระดับกึ่งผู้ชำนาญงาน เพื่อเตรียมคนที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน และช่วยคนว่างงานให้สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ในระยะเวลานั้น ๆ ตามความประสงค์และความสามารถของแต่ละบุคคลโดยเสียเวลาน้อยและค่าใช้จ่ายต่ำ เพื่อบุคคลจะได้นำเอาทักษะความรู้ความเข้าใจ และเจตคติเหล่านั้นไปประกอบอาชีพหรือปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในงานอาชีพ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยมุ่งไปยังผู้ที่ไม่เคยศึกษาวิชาชีพมาก่อนได้มีโอกาสศึกษา และฝึกฝนจนประกอบอาชีพได้ตามความถนัด และความสนใจของตน ส่วนผู้ที่ประกอบอาชีพอยู่แล้วก็จะได้ศึกษาและฝึกฝนหาความชำนาญเพิ่มเติม เป็นการยกระดับมาตรฐานฝีมือให้สูงขึ้นเพื่อปฏิบัติงานอาชีพของตนให้ดียิ่งขึ้น เป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ตนเอง และครอบครัว” (กองการศึกษาอาชีว. 2542? : 50-51)

2. จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยสารพัดช่าง

กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดวัตถุประสงค์ของงานวิทยาลัยสารพัดช่าง ไว้ดังนี้

- 1) เพื่อให้บุคคลที่ไม่มีความรู้ในอาชีพได้มีความรู้ด้านอาชีพ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ความถนัดและความสนใจของตน
 - 2) เพื่อให้บุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้วได้มี ความรู้ ความสามารถ ในอาชีพนั้น ๆ ดียิ่งขึ้นเพื่อเป็นการเพิ่มพูนรายได้แก่ตนเองและครอบครัว
 - 3) เพื่อให้บุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้ว แต่ประสงค์จะเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น ตามความถนัดและมีรายได้สูงตามความประสงค์ของตน
 - 4) เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาที่จะต้องเรียนวิชาชีพ สามารถเข้าเรียนตามหลักสูตรนี้ได้ และเมื่อจบหลักสูตร ก็สามารถโอนหน่วยกิตไปสมทบกับหน่วยกิตของระบบโรงเรียนที่ตนเองศึกษาอยู่ได้
 - 5) เพื่อให้รู้จักตนเอง รู้จักสังคม และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จำเป็น
- (กองการศึกษาอาชีพ. 2542? : 55)

บทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยสารพัดช่าง

หน้าที่หลัก

1. จัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น มีระยะเวลาเรียนตั้งแต่ 6 – 225 ชั่วโมง (หรือมากกว่านี้) รับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้นหรืออยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา (กำหนดไว้ว่า “อ่านออกเขียนได้”) เพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงาน รวมถึงการสร้างคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น
2. จัดการเรียนการสอนต่อเนื่องเพื่อรับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในรูปแบบสะสมหน่วยกิต นักเรียน นักศึกษาและกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ให้มีรูปแบบการจัดการที่เอื้อต่อการขยายโอกาสทางการศึกษา วิชาชีพ โดยรับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า และเป็นผู้ที่มีอาชีพหรือทำงานในสถานประกอบการ เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพให้สามารถศึกษาต่อในระดับสูง ซึ่งเป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตตลอดจนเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมสืบไป
3. จัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา สำหรับสถานศึกษาของรัฐบาลและเอกชน และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการฝึกอบรมวิชาชีพ
4. จัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) มีระยะเวลาเรียนของหลักสูตร 3 ระยะ คือ 1, 2 และ 3 ปี ผู้ที่สำเร็จการศึกษในแต่ละปีของหลักสูตรจะได้รับประกาศนียบัตรช่างฝีมือ จากกรมอาชีวศึกษา หลักสูตรนี้จะรับผู้สำเร็จการศึกษาจากชั้นมัธยมปีที่ 3 หรือเทียบเท่า สำหรับ ปชม. ปีที่ 1 ส่วน ปชม. ปีที่ 2 และ 3 จะรับต่อจากชั้น ปชม. ปีที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
5. จัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพต่อยอดในสาขาวิชาที่ใช้เทคโนโลยีสูง ต่อเนื่องจากหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หรือหลักสูตรอื่น ๆ เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์ขั้นสูง

หน้าที่รอง

1. ให้บริการวิชาชีพแก่ชุมชน และหน่วยงานในท้องถิ่น
2. เป็นศูนย์กลางวิชาการแก่ชุมชนและท้องถิ่น
3. จัดการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน ให้แก่ผู้สำเร็จการฝึกอบรมวิชาชีพจากสถาบันการศึกษา

ผู้มีประสบการณ์ และหรือผู้ชำนาญงาน (กองการศึกษาอาชีพ. 2542? : 56)

3. หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540

หลักการ

เป็นหลักสูตรที่กรมอาชีวศึกษาพัฒนาขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาใช้ฝึกอบรมวิชาชีพให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปที่ประสงค์จะนำความรู้ความชำนาญที่ได้รับไปประกอบอาชีพทั้งในสถานประกอบการหรือประกอบอาชีพอิสระส่วนตัว หรือนำไปปรับปรุงงานที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือเพิ่มเติมความรู้พิเศษ สามารถนำไปปรับปรุงคุณภาพชีวิตประจำวัน หรือถ่ายโอนหน่วยกิตหน่วยการเรียนไปสู่หลักสูตรในระบบโรงเรียนที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่ได้ หลักสูตรนี้ประกอบด้วยความรู้ภาคทฤษฎีเกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการปฏิบัติงานเท่าที่จำเป็น โดยจะเน้นหนักในภาคปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีประสบการณ์จริงสามารถนำไปปฏิบัติงานได้เมื่อจบหลักสูตร รูปแบบของหลักสูตรนี้จะแบ่งเนื้อหาของแต่ละสาขาวิชาออกเป็นรายวิชาที่จบในตนเอง ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรายวิชาต่าง ๆ ได้ตามความสนใจ ความถนัดและความสามารถของตนเอง

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปที่ไม่มีโอกาสศึกษาในระบบโรงเรียน ได้มีโอกาสฝึกวิชาชีพตามที่ตนต้องการ และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ตามความถนัดและความสนใจ
2. เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้วได้มีโอกาสศึกษาเทคโนโลยีใหม่ ๆ สามารถนำไปพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ให้ดียิ่งขึ้น เป็นการยกระดับการทำงานและเพิ่มพูนรายได้
3. เพื่อเปิดโอกาสให้แก่บุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้วแต่ประสงค์จะเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น เข้ามาศึกษาและฝึกวิชาชีพตามที่ตนเองถนัดและสนใจ
4. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนนักศึกษาที่สนใจเลือกเรียนวิชาชีพตามหลักสูตรนี้ เมื่อศึกษาจบหลักสูตร สามารถโอนหน่วยกิตหรือหน่วยการเรียนไปสู่ระบบโรงเรียนที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่ได้
5. เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองทั้งด้านความรู้ความชำนาญ ตลอดจนแนวทางในการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับสภาพของสังคมและเศรษฐกิจ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน. 2540 : ก1 – ก2)

ประเภทวิชาที่เปิดสอน

ประเภทวิชาที่เปิดสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง ปีการศึกษา 2545 มี 4 ประเภทวิชา คือ

1. ประเภทวิชาคหกรรม
2. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
3. ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม
4. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

สาขาวิชาที่เปิดทำการเรียนการสอนในประเภทวิชาพาณิชยกรรม ของวิทยาลัยสารพัดช่าง เขต

กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 มี 3 สาขาวิชา คือ

1. สาขาวิชาการเลขานุการ
2. สาขาวิชาการบัญชี
3. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์

4. การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ เป็นหลักสูตรที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ฝึกวิชาชีพแก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ที่มีความประสงค์ที่จะนำความรู้ ความชำนาญ จากวิชาชีพที่ตนเองเรียน เพื่อนำไปประกอบอาชีพ ปรับปรุง เพิ่มความรู้พิเศษ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ การฝึกอบรมตามหลักสูตรนี้ จะมีทั้งภาคทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิชานั้น ๆ และจะเน้นหนักทางภาคปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนจะได้สัมผัสกับงานจริง ๆ แล้วสามารถปฏิบัติได้เมื่อจบหลักสูตร จุดเด่นของหลักสูตรนี้ก็คือ การครอบคลุมเนื้อหา ซึ่งเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียน อาจจัดได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับสภาพและองค์ประกอบหลายประการ ได้แก่ ผู้เรียน ครูผู้สอน เวลา สถานที่ เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างไรก็ตามในการจัดควรคำนึงถึงผู้เรียน หรือกลุ่มเป้าหมายเป็นประการสำคัญอันดับแรก เพราะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะพัฒนาคนให้มีความรู้ มีทักษะ เพื่อนำสู่การประกอบอาชีพหรือการดำรงชีวิตในสังคมอย่างเป็นสุข (วินัย สายหงษ์. 2528 : 27-28)

4.1 หลักสูตร

หลักสูตรนับเป็นหัวใจและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะในการจัดการเรียนการสอนจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับหลักสูตรที่เป็นแนวกำหนดเค้าโครงทั่วไปของเนื้อหาความรู้และสาระรายวิชาต่าง ๆ ที่จะให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ประสบการณ์ เกิดทักษะ ความสนใจ และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ฉะนั้น จึงถือเป็นหน้าที่โดยตรงของวิทยาลัยที่จะต้องส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลทั้งหลาย จัดสภาพการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ได้วางไว้ (กรมอาชีวศึกษา. 2536 : 1)

ประจักษ์ ศรีวัฒนพงศ์ (2535 : 106) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรว่า เป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาสาระที่นำมาบรรจุไว้ในหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม ทำให้ผู้สอนได้จัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน และบอกให้ผู้เรียนได้ทราบว่า เขาควรจะเรียนอะไรบ้าง ในลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้เตรียมตัวเป็นการล่วงหน้า นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และบอกให้สาธารณชนได้ทราบว่าหลักสูตรนั้น ๆ มีความต้องการให้ผู้เรียนเกี่ยวข้องหรือดำเนินการอย่างไรบ้างกับทรัพยากรภายในชุมชน ทั้งยังเป็นแนวทางในการบริหารของสถาบันการศึกษาว่าควรจะมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปในลักษณะใด

ทาบ (อุมาพร สกลรัตน์. 2540 : 14 : อ้างอิงมาจาก Tabat. 1962 : 10) ให้แนวคิดว่าการหลักสูตรโดยทั่วไปจะมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

1. วัตถุประสงค์ หมายถึง สิ่งที่เราคาดหวังว่า เมื่อผู้เรียนผ่านหลักสูตรนี้แล้วควรมีคุณสมบัติอย่างไร วัตถุประสงค์นี้มีทั้งวัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ
2. เนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง เนื้อหาสาระและประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับ

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจหรือมีคุณลักษณะต่าง ๆ ตรงตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์

3. กระบวนการเรียนการสอน หมายถึง แผนการในการนำหลักสูตรไปสู่การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุตามที่วัตถุประสงค์ของหลักสูตรกำหนด หรือเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และประสบการณ์ตามที่กำหนด

4. การประเมินผลผลิต หมายถึง โครงการที่จะประเมินเพื่อดูว่าผลผลิตที่ได้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดหรือไม่

สังต์ อุทรานันท์ (2532 : 8 – 16) ได้ให้คำนิยามคำว่าหลักสูตรไว้ 8 แนวทางด้วยกันคือ

1. หลักสูตร คือ รายวิชาหรือเนื้อหาสาระที่ใช้สอน
2. หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้เด็ก
3. หลักสูตร คือ กิจกรรมการเรียนการสอน
4. หลักสูตร คือ สื่อกลางหรือวิถีทางที่จะนำเด็กไปสู่จุดหมายปลายทาง
5. หลักสูตร คือ ข้อผูกพันระหว่างนักเรียนกับครู และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
6. หลักสูตร คือ สิ่งที่สังคมคาดหวังหรือมุ่งหวังจะให้เด็กได้รับ
7. หลักสูตร คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ครู และสิ่งแวดล้อมทางการเรียน
8. หลักสูตร จะรวมไปถึงกิจกรรมทั้งนอกห้องเรียน หรือกิจกรรมนอกหลักสูตร

สุทธิพร คล้ายเมืองปัก (2543 : 47-48) ได้กล่าวไว้ว่า แผนการสอนที่ดีนั้นต้องสามารถตอบคำถามได้ว่า สอนอะไร? เพื่ออะไร? สอนอย่างไร? และจะทราบผลการเรียนการสอนได้ด้วยวิธีใด ข้อพิจารณาในการเขียนแผนการสอน

- 1) สำนวสภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในวิชานั้น ๆ เพื่อเป็นการหาข้อมูล
- 2) วิเคราะห์เนื้อหา/หลักสูตร/ตัวผู้เรียน แผนการสอนที่ดีจะต้องมีความเหมาะสม สอดคล้องกับหลักสูตร ความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น
- 3) ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความหลากหลายและยืดหยุ่นได้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรจัดในลักษณะที่เรียนแล้วเกิดความรู้ ทักษะ ที่จะสามารถนำไปปรับใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวันได้ จะทำให้ผู้เรียนมีความสุข สนุกกับการเรียน ไม่เบื่อหน่าย เพราะการเรียนรู้ที่ดีที่สุดคือการเรียนรู้จากการได้ลงมือปฏิบัติ สัมผัสกับความเป็นจริง ไม่ใช่กาเรียนเพื่อที่จะทำข้อสอบได้อย่างเดียว
- 4) เตรียมสื่อและควรเลือกใช้ให้มีความเหมาะสมกับการเรียนการสอนในแต่ละกิจกรรม ควรนำสื่อการเรียนรู้ที่อยู่ใกล้ตัวเด็กที่เด็กมีความสนใจมาใช้ จะดีกว่าการใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีราคาแพงแต่เด็กไม่สนใจ
- 5) เตรียมเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) และควรมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการเพิ่มพูนการพัฒนาการในตนเอง

จากความหมายของหลักสูตรดังกล่าวสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ผู้เรียน ซึ่งครอบคลุมถึงหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถตามที่สังคมต้องการ มีแผน

การสอนเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร ควรประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เป็นสิ่งที่กำหนดคุณสมบัติของผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตร
2. โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร เนื้อหา และประสบการณ์การเรียนรู้
3. กระบวนการเรียนการสอน เป็นสื่อกลางหรือวิถีทางที่จะนำเด็กไปสู่จุดมุ่งหมาย
4. การประเมินผล เป็นการประเมินว่าเด็กที่ศึกษาจบตามหลักสูตรมีคุณสมบัติตามที่หลักสูตรกำหนดหรือไม่

4.2 ครูผู้สอน

การจัดการศึกษาจะสำเร็จไปได้ด้วยดีเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของครู คุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู เพราะครูเป็นผู้นำหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติ หลักสูตรนั้นแม้ว่าจะเขียนไว้ดีเพียงใด หากครูไม่มีความสามารถในการปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ คุณภาพการศึกษาก็ย่อมจะไม่เกิดขึ้นตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (ชม ภูมิภาค. 2529 : 145) ครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการศึกษา เป็นผู้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการให้การศึกษา เป็นผู้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน และให้พัฒนาไปตามความมุ่งหมายของสังคม ครูที่จะทำหน้าที่ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเป็นครูที่มีทั้งความรู้ความสามารถ และมีคุณธรรมแห่งความเป็นครู นั่นคือ ความมีจรรยาบรรณเพื่อให้เกิดการตระหนักและประพฤติตนอยู่ในศีลธรรม จรรยาบรรณและวินัยที่ดี คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา จึงวางระเบียบว่าด้วยจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 โดยกำหนดให้ครูมีจรรยาบรรณดังต่อไปนี้

จรรยาบรรณข้อที่ 1 ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า

จรรยาบรรณข้อที่ 2 ครูต้องอบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

จรรยาบรรณข้อที่ 3 ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

จรรยาบรรณข้อที่ 4 ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์

จรรยาบรรณข้อที่ 5 ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

จรรยาบรรณข้อที่ 6 ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

จรรยาบรรณข้อที่ 7 ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู

จรรยาบรรณข้อที่ 8 ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์

จรรยาบรรณข้อที่ 9 ครูพึงประพฤติปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

ครูอาชีวศึกษา หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนในสถาบันอาชีวศึกษาตามสาขาวิชาชีพ ต่าง ๆ เช่น ในวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชน ซึ่งจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ ทั้งในอาชีพครูและอาชีพเฉพาะสาขาวิชาต่าง ๆ ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติเป็นอย่างดี

ครูอาชีวศึกษา นอกจากจะมีคุณลักษณะที่ดีเหมือนกับครูผู้สอนทั่ว ๆ ไป คือ มีความรอบรู้ สอนดี มีคุณธรรม จรรยาบรรณ และมุ่งมั่นพัฒนาแล้ว ครูอาชีวศึกษายังต้องมีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาชีพ มีทักษะมีความชำนาญตรงกับสาขาที่ตนสอน ต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง รับผิดชอบทั้งนักเรียน งานในหน้าที่ และรับผิดชอบเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์วัสดุต่าง ๆ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2544 : 93-94)

การที่จะเป็นครูอาชีวศึกษาที่ดี บุคลิกลักษณะหรือบุคลิกภาพที่เหมาะสม ถือว่าเป็นสมรรถภาพอีกด้านหนึ่งของครูอาชีวศึกษาจำเป็นต้องมี ซึ่งย่อมแตกต่างกันออกไปตามลักษณะหรือธรรมชาติของแต่ละประเภทของอาชีวศึกษา ครูอาชีวศึกษาควรมีบุคลิกภาพที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ ดังนี้

1. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูหรือมีวิญญานของความเป็นครู
2. มีศรัทธาและมีความภูมิใจในความเป็นครูอาชีวศึกษาของตนเอง
3. วางตัวได้เหมาะสมเป็นที่เชื่อถือของบุคคลทั่วไป
4. เป็นตัวอย่างที่ดีของนักศึกษา เช่น การพูดจา การแต่งกาย
5. มีจรรยาวิชาชีพและคุณธรรม
6. มีลักษณะของความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
7. เป็นผู้ตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบสูง
8. มีความละเอียด รอบคอบ และประณีต
9. มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร
10. มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์
11. มีความเที่ยงธรรม
12. เป็นผู้ฝึกฝนตนเองให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ
13. มีร่างกายแข็งแรง สุขภาพสมบูรณ์
14. มีความกระฉับกระเฉง แคล่วคล่องว่องไว
15. มีความกระตือรือร้นอยากจะทำงานอยู่ตลอดเวลา
16. มีสภาพจิตใจที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส มีอารมณ์ดีและรู้จักควบคุมอารมณ์

ครูอาชีวศึกษาที่ดีต้องมีลักษณะที่พึงประสงค์ 3 ประการดังนี้

1. มีความสามารถในการสอน วิธีการอบรมและการพัฒนา การเป็นผู้นำและผู้ตามตลอดจนเป็นผู้ประสานงานที่ดี โดยได้รับการฝึกปฏิบัติเหมาะสมจนเกิดทักษะ

2. มีความรู้ดีในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 วิชาชีพเฉพาะอย่างลึกซึ้งเหมาะสมตามระดับการศึกษาที่จะสอน

2.2 วิชาชีพครู วิทยาการจัดการ จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสอน การวิจัย และ

การประเมินผล

2.3 ความรู้ทั่วไป (General Knowledge) อันได้แก่ ความรู้รอบตัวเอง ศิลปวัฒนธรรม

สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

3. การมีเจตคติต่ออาชีพครู นั่นคือ มีวิญญานของความเป็นครู ทำตนเองเป็นแบบอย่างที่ดี รักเมตตาปราณีเด็ก รักอาชีพครู ใฝ่รู้ โลกทัศน์กว้างไกล รับผิดชอบต่อหน้าที่ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีวุฒิภาวะ มีชีวิตที่สงบเรียบง่าย และมีบทบาทในการช่วยเหลือชุมชน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2544 : 95 – 96)

ชนะ กลีภาร์ (2538 : 129) ได้กล่าวไว้ในวาระการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถาบันผลิตครูว่า นักเรียนสายอาชีวศึกษาจะมีคุณภาพดีหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับผู้สอนอาชีวศึกษาจะถ่ายทอดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้มากแค่ไหนขึ้นอยู่กับผลที่ได้รับการฝึกทั้งทางด้านวิชาชีพ วิชาสามัญ และวิชาครู

วีรพันธ์ สิทธิพงศ์ (ม.ป.ป. : 19 – 20) ได้กล่าวว่า มาตรฐานขั้นต่ำที่ครูอาชีวศึกษาจะต้องปฏิบัติได้ การที่ครูอาชีวศึกษาจะพัฒนาคุณค่าและศีลธรรมจรรยาบรรณให้มีขึ้นในตัวนักศึกษานั้น ตัวครูเองจะต้องดูแลพัฒนาบุคลิกภาพของตัว ในเรื่องสำคัญ 16 ประการต่อไปนี้ คือ

1. ไม่เห็นแก่ตัว	(Unselfishness)
2. มีความยุติธรรม	(Fairness)
3. มีใจกว้าง	(Open – mindness)
4. มีความอดทน	(Patience)
5. มีวุฒิภาวะ	(Maturity)
6. บังคับตนเองได้	(Self – control)
7. มีพลังขับเคลื่อน	(Energy)
8. มั่นคงหนักแน่น	(Firmness)
9. มีอำนาจในตัว	(Forcefulness)
10. มีสง่า	(Dignity)
11. กล้าหาญ	(Courage)
12. รู้แหล่งวิชา	(Resourceful)
13. มีจินตนาการ	(Imagination)
14. มีความจริงใจ	(Sincerity)
15. มีความกระตือรือร้น	(Enthusiasm)
16. มีอารมณ์ขัน	(Sense of humor)

นอกจากนี้ ครูอาชีวศึกษาคควรจะพัฒนาบุคลิกเสริมอีก 10 ประการ อันจะช่วยให้งาน อบรม นักศึกษาเกิดความสัมฤทธิ์ยิ่งขึ้น คือ

1. รู้จักกาลเทศะ	(Tact)
2. มองโลกในแง่ดี	(Optimism)
3. เห็นอกเห็นใจ	(Sympathy)
4. มีความสุภาพอ่อนโยน	(Courtesy)
5. ตื่นตัวอยู่เสมอ	(Alertness)
6. ความซื่อสัตย์ สุจริต	(Honesty)
7. มีความอิสระเสรี	(Independability)
8. มีความคิดริเริ่ม	(Initiative)

9. ตัดสินใจได้ดี (Good judgement)
 10. รักษาระเบียบ (Orderliness)

สรุปได้ว่า ครูอาชีพศึกษาเป็นแม่แบบของการพัฒนากำลังคนระดับกลางอันเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานภาคธุรกิจอุตสาหกรรม การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ สู้การแข่งขันในตลาดโลกจะสำเร็จหรือล้มเหลว ขึ้นอยู่กับคุณภาพ ฝีมือ และความรู้ความสามารถของผู้จบอาชีพศึกษาอันเป็นผลผลิตของระบบโรงเรียนสอนอาชีพที่มีครูเป็นตัวจักรสำคัญ ครูจึงต้องพัฒนาตัวเอง ทั้งการติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในศาสตร์ที่ตนเองรับผิดชอบสั่งสอนศิษย์ การพัฒนาจิต รวมทั้งบุคลิกภาพให้ได้มาตรฐานขั้นต่ำ

ปริญญ์ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา (2542 : 127 – 128) ได้เสนอแนะครูผู้สอนที่มีความรู้ทางเนื้อหาวิชาอย่างเดียวย่อมไม่เพียงพอ ผู้สอนจะต้องรู้จักสร้างสรรค์บรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับสภาพห้องเรียน สภาพการเรียนด้วย โดยการนำเทคนิคในการสอนและวิธีสอนที่ดีไปใช้ให้ได้ผลในชั้นเรียน การสอนสนุกสนาน ครูผู้สอนสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับนักเรียนและสภาพของชั้นเรียน ด้วยบุคลิกภาพของครูดังต่อไปนี้

1. ครูธุรกิจต้องเป็นผู้เข้มแข็ง ครูที่ดีจะต้องสามารถกระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้สนใจในการเรียน ครูจะต้องพยายามศึกษาค้นคว้า และตื่นตัวให้ทันเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวงการธุรกิจในปัจจุบันและอนาคต จึงจะทำให้ชั้นเรียนก้าวหน้าและสนุกสนานในการเรียน มีบรรยากาศเข้มแข็ง สามารถเป็นนักแสดงที่ดี นอกจากนั้นการแต่งกายของครูก็เป็นส่วนหนึ่งที่เรียกร้องความสนใจของนักเรียน ครูที่ดีควรแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย และเหมาะสมกับเหตุการณ์ การแต่งกายให้สุภาพมิได้หมายความว่าครูจะต้องใช้เสื้อผ้าที่หรูหรา ราคาแพง และเปลี่ยนแบบใหม่ ๆ อยู่เสมอ แต่จะต้องแต่งกายให้สะอาดเรียบร้อย ใช้เสื้อผ้าที่ราคาพอสมควรแก่ฐานะ สีสันไม่ฉูดฉาดบาดตานักเรียนจนเกินไป โดยคำนึงถึงความประหยัดเป็นหลัก

2. ครูธุรกิจจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ครูที่มีความรู้บางครั้งก็มิได้มีความชำนาญในการถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่นักเรียน ดังนั้นครูที่ดีต้องรู้หลักการสอน มีเทคนิค และวิธีการถ่ายทอดวิชาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับนักเรียนและบุคคลทั่วไป ความรู้ที่ถ่ายทอดให้ ถ้านักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จะช่วยให้เขามีความมั่นใจในตัวเอง พร้อมทั้งจะรับฟังและปฏิบัติตาม

3. ครูธุรกิจจะต้องเป็นผู้ที่มีหลักการ และเหตุผล ครูจะต้องยอมรับความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนอย่างมีเหตุผล และเป็นกรรมเพื่อที่จะได้เลือกวิธีสอน และกิจกรรมให้เหมาะสมกับภูมิหลังของนักเรียนในการที่จะให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้ เพื่อลดช่องว่างของนักเรียนและขจัดความเคร่งครัดเกินความจำเป็นในชั้นเรียน อันจะทำให้การเรียนการสอนมีแต่ความเพลิดเพลินและสนุกสนาน

ครูจะต้องรับรู้ว่า การสอนบางครั้งก็ได้รับความสนุกสนาน บางครั้งก็ประสบกับความผิดหวังอย่างคาดไม่ถึง ด้วยเหตุนี้ครูจึงไม่ควรตั้งความหวังไว้สูงเกินไป ทั้งนี้เพราะความสำเร็จในการสอนขึ้นอยู่กับภูมิหลังของนักเรียนแต่ละกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน และขึ้นอยู่กับอารมณ์และความสามารถในการสอนของครูด้วย

4. ครูธุรกิจจะต้องเป็นประชาธิปไตย ครูธุรกิจควรจะต้องยึดถือหลักการของประชาธิปไตย เคารพและยึดมั่นในสิทธิของแต่ละบุคคล เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ไม่ใช้นโยบายรุนแรงหรือเป็นผู้นับการให้นักเรียนต้องปฏิบัติตามคำสั่งอยู่ตลอดเวลา ควรจะได้เคารพ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นบ้าง ทั้งนี้เพื่อสร้างสรรค์ ความสามัคคี และมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อกัน ข้อเสนอแนะของนักเรียนบางประการอาจจะเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องในโอกาสต่อไป

อัปสร มีสิงห์ (2544 : 12-13) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการใช้หลักสูตรว่า ครูควรปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองในเรื่องดังต่อไปนี้

1. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมผู้เรียนเป็นรายบุคคล ขณะร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน
2. ครูไม่ใช่ผู้ให้ความรู้แก่นักเรียนด้วยการบอกให้เด็กจดข้อมูลหรือข้อเท็จจริง แต่ควรจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้เกิดความเข้าใจ และค้นพบคำตอบเองจากการลงมือสัมผัสหรือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูให้การเรียนรู้จึงจะเกิดความเข้าใจ
3. ครูไม่ใช่แหล่งความรู้ที่คอยให้คำตอบแก่เด็กทุกเรื่อง ดังนั้น ครูจึงควรมีข้อมูลที่ทันสมัยอยู่เสมอเพื่อสามารถชี้แนะแหล่งความรู้ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน
4. ใช้วิธีการสอนหลากหลาย อย่าจำเจอยู่กับวิธีใดวิธีหนึ่ง ไม่มีวิธีสอนใดดีที่สุดที่ใช้ได้กับทุกเรื่องทุกสถานการณ์
5. ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมหลากหลาย ทั้งที่ขึ้นอยู่กับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องสอน
6. การเรียนรู้กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการแสวงหาความรู้และกระบวนการอื่น ๆ ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นในทันที หากเป็นการสะสมไปทีละน้อยจนเกิดความชำนาญ
7. ติดตามตรวจสอบ บันทึกความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับ ยกย่องให้รางวัลเมื่อผู้เรียนทำได้ดี

สรุปได้ว่า หน้าที่ของครู นอกจากจะเป็นผู้ให้ความรู้ ให้การอบรม ให้คำปรึกษา และให้นักเรียนได้เกิดทักษะทางวิชาชีพโดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมแล้ว ยังเป็นผู้ชี้แนะแนวทาง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเอง มีแนวทางในการเลือกประกอบอาชีพเพื่อตนเอง ครอบครัว และสังคม และครูยังต้องเป็นผู้มีความใฝ่รู้ หาความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้ทันต่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในปัจจุบัน

4.3 วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง วิธีการที่ผู้สอนนำมาใช้ถ่ายทอดความรู้ ทักษะ เจตคติจากหลักสูตรไปสู่ผู้เรียน โดยอาศัยแผนการสอนเป็นแนวทางประกอบ เช่น พฤติกรรมร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน จัดทำขึ้นเพื่อให้เกิดความรู้และประสบการณ์ตามความมุ่งหมายของการสอน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่จะนำผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายของการเรียนที่กำหนดไว้ด้วยกิจกรรมที่เหมาะสม รวมทั้งเนื้อหา วัตถุประสงค์ วิธีสอน ระยะเวลาที่เรียน ฯลฯ มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวคิดไว้ดังนี้

รุ่ง แก้วแดง (2543 : 140 – 141) ได้เสนอกระบวนการสอนของครูยุคใหม่ 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษารวบรวมข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยการศึกษาวิเคราะห์ วิจัยเพื่อทำความรู้จักกับผู้เรียน ดูข้อมูลภูมิหลัง พื้นความรู้ความสามารถทางการเรียน และความต้องการของผู้เรียน
2. วิเคราะห์เพื่อค้นหาศักยภาพของผู้เรียน โดยใช้ศาสตร์เกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนรู้เข้ามาช่วย เพื่อดูว่าเด็กมีศักยภาพทางปัญญาด้านไหนมากน้อยเพียงใด เพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้ได้เต็มตามศักยภาพ

3. ร่วมกับผู้เรียนในการสร้างวิสัยทัศน์ คือ การกระตุ้นความต้องการของผู้เรียนโดยการช่วยเด็กสร้างความฝันว่าเขาควรจะไปให้ไกลที่สุดได้เท่าไร เพื่อที่จะสร้างพลังและแรงจูงใจ

4. ร่วมวางแผนการเรียนรู้ การเรียนเป็นสิทธิและความรับผิดชอบของผู้เรียน หน้าที่ของครูคือเป็นผู้ร่วมวางแผนเป็นผู้ให้คำแนะนำในฐานะผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญมีประสบการณ์มากกว่า

5. แนะนำช่วยเหลือเรื่องการเรียน หลังจากร่วมวางแผนการเรียนรู้แล้ว ครูจำเป็นต้องให้คำแนะนำช่วยเหลือในเรื่องการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นขั้นตอนทดแทนการสอนแบบเดิม คือแทนที่ครูจะบอกเนื้อหาให้แบบเดิม ครูก็เพียงแนะนำเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

6. สรรหาและสนับสนุนสื่ออุปกรณ์ ซึ่งรวมถึงจัดหาเทคโนโลยีการศึกษาที่ใช้ประกอบการเรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

7. ให้ผู้เรียนสร้างความรู้เอง ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด ครูจะต้องจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามความถนัดของผู้เรียน โดยให้โอกาสและเวลาแก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่

8. เสริมพลังและสร้างกำลังใจ เพื่อให้ผู้เรียนมีความตั้งใจที่จะเรียนต่อไป ครูต้องใช้ทุกวิธีที่จะกระตุ้น เพื่อสร้างความสนใจกับผู้เรียนให้เรียนต่อไปได้

9. ร่วมการประเมินผล โดยให้คำแนะนำเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อดูว่าสามารถเรียนรู้ได้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ในแผนมากน้อยเพียงใด

10. เก็บรวบรวมข้อมูล จากการประเมินผล จะเป็นข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขบทเรียนต่อไป

สุทธิพร คล้ายเมืองปัก (2543: 26 - 29) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเริ่มมีการปรับเปลี่ยนเพื่อการแสวงหาวิธีการที่น่าจะดีที่สุดกว่าที่เป็นอยู่ และทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และตัวผู้เรียนเอง จะต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวครูผู้สอนเอง จะต้องปรับบทบาทและวิธีการสอนของตน เพื่อเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้มากกว่าการเรียนรู้แบบท่องจำ ครูจึงควรพิจารณาบทบาทและปรับเปลี่ยนบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนดังนี้

1. จัดสภาพการณ์หรือสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน ด้วยการใช้สื่อหรือเครื่องมือเพื่อเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งนี้ก็เพื่ออำนวยความสะดวกทางการศึกษาโดยเฉพาะห้องเรียนและอุปกรณ์เสริมต่าง ๆ

2. วางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนแต่ละคน โดยเน้นที่ความสนใจ อยากรู้ อยากรเรียนของผู้เรียน และควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ

3. พัฒนาตนเอง (Self Development) เพื่อให้มีวิสัยทัศน์ (Vision) ทางการศึกษาที่กว้างไกล ไม่ว่าจะเป็นด้วยการอ่านเพื่อการศึกษา เข้ารับการประชุมอบรมสัมมนา หรือพูดคุยสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงาน แล้วนำมาปรับประยุกต์ใช้ในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับสื่อการสอนที่มีบทบาทต่อการเรียนการสอนยุคใหม่ เช่น Computer CD-ROM การเรียนการสอนทางไกล (Telecommunication) สถานการณ์จำลอง (Simulation) การสาธิตและการทดลอง (Demonstration and Laboratory) และ อื่น ๆ อีกมากมายที่ครูจะต้องเป็นทั้งผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีวิสัยทัศน์ในการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อผลที่จะเกิดกับตัวผู้เรียนโดยตรง

4. เปลี่ยนจากผู้สอนมาเป็นผู้จัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักการเรียนรู้วิธีที่จะเรียน (Learn How To Learn) โดยเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียนรู้ เป็นผู้ชี้แนะแหล่งข้อมูล และประสานแหล่งวิทยาการในการเรียนรู้ (Learning Resources) และเป็นผู้คอยให้คำปรึกษาเมื่อผู้เรียนพบกับปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขเองได้ ในเวลาและโอกาสที่เหมาะสม

5. ให้ผู้เรียนได้มีอิสระในการเรียนรู้ ทั้งด้านความคิด จิตใจ การแสดงออกในกรอบของความถูกต้อง และให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม รู้จักการเก็บรวบรวมข้อมูล สำรวจ สัมภาษณ์ และนำเสนอด้วยการรายงาน อภิปราย

6. ใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ไม่ยึดติดอยู่กับวิธีใดวิธีหนึ่ง เพราะไม่มีวิธีการสอนวิธีเดียววิธีใดที่ดีที่สุดในโลก ดังนั้น จึงควรพิจารณารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเรื่องราว เนื้อหาสาระการเรียนรู้ และสถานการณ์ที่ เหมาะสม

7. เป็นผู้ประเมิน (Evaluator) โดยครูและผู้เรียนจะเป็นผู้รับผิดชอบในการสร้างกฎเกณฑ์การประเมินในรูปแบบต่าง ๆ ร่วมกัน ทั้งนี้ก็เพื่อความก้าวหน้าของผู้เรียน (Formative Evaluation) และให้ผู้เรียนได้ทราบผลการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

จากการที่นักการศึกษาได้ให้ความหมายของวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นวิธีการที่ครูผู้สอนจะต้องเลือกนำมาใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและสถานการณ์ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดความคิด มีวิสัยทัศน์กว้างขึ้น มีอิสระในการเรียนรู้ แสดงออกอยู่ในกรอบที่ถูกต้อง ครูเป็นเพียงผู้ถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติจากหลักสูตรไปสู่ผู้เรียน โดยอาศัยแผนการสอนเป็นแนวทาง ซึ่งประกอบด้วยการจัดกิจกรรมการเตรียมผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเสริมทักษะ และการจัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้การดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอาชีวศึกษาที่ดี เมื่อจัดแล้วต้องทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์ของการสอน ผู้สอนต้องออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงยุทธศาสตร์การสอนที่จะนำมาใช้แล้วเกิดผลในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาอย่างได้ ต้องเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ความคิดรวบยอดและหลักการ สอดคล้องกับการทำงานในสถานประกอบการมากที่สุด ปลุกฝังให้เกิดการเรียนรู้ด้านเจตพิสัย และให้เกิดลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน

4.4 สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ช่วยทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เป็นส่วนสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ให้แก่ผู้เรียน และมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนมาก ทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ช่วยทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียนดำเนินไปด้วย ทั้งนี้ผู้สอนจะต้องเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ผู้เรียน และสภาพห้องเรียน ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

กิติมา ปรีดีติลล (2532 : 68) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัตถุ สิ่งของ ภาพ เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนหมายถึง ตัวบุคคล วิธีการ สถานที่ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนบังเกิดผลดี สื่อการสอนมีชื่อเรียกต่าง ๆ กันไป เช่น อุปกรณ์การสอน อุปกรณ์การศึกษา เทคโนโลยีการสอน เทคโนโลยีการศึกษา สื่อทัศนศึกษา สื่อทัศนูปกรณ์ แต่ในปัจจุบันนิยมใช้คำว่า สื่อการสอนมากกว่า เพราะมีความหมายกว้างขวาง มิใช่หมายถึงเพียงสิ่งของที่ใช้ประกอบการสอน แต่หมายถึง

๒๒๕๙๖๕

ทุกอย่างไม่ว่าเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ตาม หากนำมาประกอบการเรียนการสอนแล้วเกิดความเข้าใจง่าย รวดเร็ว ชัดเจนขึ้น เรียกว่า สื่อการสอนทั้งสิ้น

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533 : 80) ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอนว่า หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในระบบการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของการ เรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สมบูรณ์ สงวนญาติ (2534 : 43 – 44) ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอนว่า หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนรู้ดำเนินไปสู่เป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ วัตถุ สิ่งของที่มีอยู่ในธรรมชาติ หรือมนุษย์สร้างขึ้นมา เช่น วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ วิธีการและกิจกรรมซึ่งได้เลือกมาใช้ช่วยในการถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายในการเรียนการสอน

ลัดดา สุขปรีดี (ปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง อ้างอิง : 2535. 62 – 63) ได้ให้ความหมายของสื่อ การเรียนการสอนไว้ว่า สื่อการเรียนการสอนหมายถึง ตัวกลางที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ครู และนักเรียนเข้าใจสิ่งที่จะถ่ายทอดซึ่งกันและกันได้ผลดี ตรงตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน

จินตนา ไบกาชยี่ (2536 : 11) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนหมายถึง วัสดุ หรือเครื่องมือที่จัดทำ ขึ้น ซึ่งมีข้อมูลเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการเรียน การสอนของครูและนักศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบสำคัญประการ หนึ่ง ที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหา เกิดทักษะกระบวนการและ ความรู้สึกรู้สีกิดต่าง ๆ อันจะนำไปสู่จุดหมายของหลักสูตร

ประโยชน์ของสื่อการสอน

สุจริต เพียรชอบ (2523 : 220-221) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อการสอน สรุปได้ว่าการใช้สื่อการ สอนช่วยให้การเรียนการสอน ใ้ให้นักเรียนเกิดความสนใจ ช่วยสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้สนุกสนาน มี ชีวิตชีวาไม่น่าเบื่อหน่าย ช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาต่าง ๆ นอกจากนั้นยังกล่าวถึง ประโยชน์ของสื่อการสอน ไว้ดังนี้

1. สื่อการสอนช่วยสร้างรากฐานที่เป็นรูปธรรมขึ้นในห้วงของความคิดของนักเรียน
2. ช่วยใ้ให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนการสอนมากขึ้น เพราะผู้เรียนสามารถใช้ประสาท สัมผัสได้ เคลื่อนไหวจับต้องแทนการดูหรือการฟังอย่างเดียว
3. เป็นรากฐานของการพัฒนาการเรียนรู้ และช่วยให้ผู้เรียนจดจำได้มาก ผู้เรียนสามารถนำ ประสบการณ์เดิมไปสัมพันธ์กับประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้ต่อเนื่องกัน
4. ช่วยให้ข้อเท็จจริงแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็นต่อไป
5. ช่วยให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการทางความคิดต่อเนื่อง เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เห็นความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องของสิ่งต่าง ๆ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับเวลาและสถานที่

6. ช่วยเพิ่มทักษะการอ่านและเสริมสร้างความเข้าใจในความหมายของคำใหม่ ๆ ได้มากขึ้น

วาสนา ซาวหา (2522 : 63-64) ได้กล่าวถึงคุณประโยชน์ของสื่อการสอน ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ดีขึ้น เพราะมีความจริงจังและมีความหมายชัดเจนต่อผู้เรียน
2. ช่วยให้ผู้เรียน เรียนได้ในปริมาณมากขึ้นในเวลาที่กำหนด

3. ช่วยให้ผู้เรียนสนใจและมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกระบวนการเรียนการสอน
4. ช่วยให้ผู้เรียนจำ ประทับใจในความรู้สึก และทำอะไรเป็นเร็วขึ้น ทำได้ดีขึ้น
5. ช่วยส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน
6. ช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ในสิ่งที่ลำบากได้โดยการช่วยแก้ปัญหา หรือข้อจำกัดต่าง ๆ

ได้ดังนี้คือ

- 6.1 ทำสิ่งที่ซับซ้อนให้ง่ายขึ้น
- 6.2 ทำนามธรรมให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น
- 6.3 ทำในสิ่งที่เคลื่อนไหวเร็วให้ช้าลงได้
- 6.4 ทำในสิ่งที่เคลื่อนไหวช้าให้เร็วมากขึ้นได้
- 6.5 ทำสิ่งที่ใหญ่เกินไปให้เล็กลงได้
- 6.6 ทำสิ่งที่เล็กเกินไปให้ใหญ่ขึ้นได้
- 6.7 ทำสิ่งที่อยู่ในอดีต หรือลืบล้มเลิกศึกษาได้

ประเภทของสื่อการสอน

ประกาศรี สหอำไพ (2524 : 204) ได้จัดประเภทของสื่อการสอนไว้ดังนี้

1. สิ่งพิมพ์ (Printed Material) ได้แก่ หนังสือแบบเรียน หนังสืออุเทศ หนังสือประกอบ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร เกสารแผ่นปลิว วัสดุกราฟฟิคอื่น ๆ
2. เครื่องมือหรืออุปกรณ์การสอน (Audio-visual equipment) เครื่องฉายภาพ (Projected material) อุปกรณ์ถ่ายทอดเสียง (Transmission)
3. วัสดุอุปกรณ์ (Audio-Visual Material) ได้แก่ สิ่งของที่ใช้ประกอบการสอนได้ เช่น หุ่นจำลอง หุ่นกระบอก ลูกโลก กระดานชอล์ก ป้ายนิเทศ บัตรคำ รูปภาพ ฯลฯ สื่อสิ่งเปลี่ยนต่าง ๆ เรียกว่า วัสดุ ส่วนเครื่องมือที่มีความคงทน เรียกว่า อุปกรณ์
4. สถานที่ การจัดประสบการณ์การเรียนการสอนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เช่น การไปทัศนศึกษา การจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน เป็นต้น
5. วิทยาการ ผู้ใช้สื่อการสอนในการพูด การอธิบาย การซักถาม การอภิปราย
6. วิธีการ คือวิธีสอนซึ่งถือเป็นประติษฐ์กรรมของมนุษย์ วิธีการนี้รวมทั้งวิธีที่ใช้อุปกรณ์ เช่น การสาธิต การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น

เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537 : 382 - 383) ได้แบ่ง สื่อการเรียนการสอนออกเป็น 3 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. สื่อประเภทวัสดุ (Materials of Software) ได้แก่ สื่อเล็ก (Small Media) ที่ทำหน้าที่เก็บความรู้ในลักษณะของภาพ เสียง และอักษร ในรูปแบบต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ
 - 1.1 วัสดุที่เสนอความรู้ได้จากตัวมันเอง ได้แก่ หนังสือเรียนหรือตำรา ของจริง หุ่นจำลอง ภาพยนตร์ แผ่นที่ ป้ายนิเทศ เป็นต้น
 - 1.2 วัสดุที่ต้องอาศัยสื่อประเภทเครื่องกลไก (Hardware) เป็นตัวนำเสนอความรู้ ได้แก่ ภาพยนตร์ แผ่นสไลด์ फिल्मสตริป เทปบันทึกเสียง รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ เป็นต้น
2. สื่อประเภทเครื่องมืออุปกรณ์ (Hardware) ได้แก่ สื่อใหญ่ (Big Media) ที่เป็นตัวกลางหรือทาง

งานของความรู้ถ่ายทอดไปยังผู้เรียน สื่อประเภทนี้ตัวของมันเองแล้วแทบไม่มีประโยชน์ในการสื่อความหมายเลย ถ้าไม่มีความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ มาป้อนผ่านเครื่องกลไกเหล่านี้ ดังนั้น สื่อประเภทนี้จึงจำเป็นต้องอาศัยสื่อประเภทวัสดุ (Software) สื่อการเรียนการสอนประเภทนี้ ได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องบันทึกเสียง เครื่องรับวิทยุ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องฉายภาพนิ่ง เป็นต้น

3. สื่อประเภทเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ (Techniques or Methods) ตัวกลางในกระบวนการเรียนการสอน บางครั้งจำเป็นต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เทคนิคหรือวิธีการได้แก่ การสาธิต การทดลอง การแสดงละคร การศึกษานอกสถานที่ วัชรการ ตลอดจนเทคนิคในการเสนอบทเรียนด้วยสื่อประเภทวัสดุและเครื่องมือ เป็นต้น

สุรัชย์ ลิกขานันท์ (2528 : 11) ได้เรียกสื่อการสอนในชื่อของวัสดุ และเครื่องมือเทคโนโลยีทางการศึกษา ท่านได้จำแนกประเภทวัสดุเทคโนโลยีทางการศึกษาออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. วัสดุสามมิติ ได้แก่ ของจริง ของจำลอง หุ่นตัดส่วน เป็นต้น

2. วัสดุสองมิติ แบ่งได้ 3 ประเภท คือ

2.1 วัสดุสองมิติที่บ่งแสง ได้แก่ ภาพวาด แผนภูมิ แผนภาพ ภาพพลิก แผนที่สถิติ ภาพโฆษณา บัตรคำ บัตรภาพ สำหรับใช้อย่างอิสระหรือใช้กับแผ่นป้ายไฟฟ้า แผ่นป้ายแม่เหล็ก และวัสดุสิ่งพิมพ์อื่น ๆ

2.2 วัสดุสองมิติที่โปร่งแสง ได้แก่ สไลด์ फिल्मตริบ แผ่นภาพโปร่งใส เป็นต้น

2.3 วัสดุสองมิติเคลื่อนไหวโปร่งแสง ได้แก่ ภาพยนตร์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์หรือฟิล์ม

3. วัสดุอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ วัสดุเทคโนโลยีทางการศึกษา ใช้กับเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น เทปภาพโทรทัศน์ วัสดุโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

จากทัศนะต่าง ๆ ของนักการศึกษา สรุปได้ว่า สื่อการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ ประกอบการสอน เพื่อเป็นสื่อกลางในการสื่อความหมายที่ผู้สอนประสงค์จะถ่ายทอดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนการสอนที่ดีจะต้องช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตรงกับที่จุดประสงค์การสอนระบุไว้โดยง่ายในเวลาที่สุดเร็ว สื่อการสอนมีหลายแบบ ผู้สอนต้องรู้จักเลือกใช้ให้เหมาะสมกับโอกาส ในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ผู้สอนต้องเลือกใช้สื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในงานที่กำลังจำเป็นต้องศึกษาจากของจริง ของจริงบางอย่างที่ต้องการศึกษามีขนาดใหญ่เกินไป ก็ใช้แบบจำลองเป็นสื่อในการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจดีกว่าการสอนโดยใช้จินตนาการ ผู้สอนอาชีวศึกษาจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจและความสามารถเป็นอย่างดีในการผลิตสื่อการสอนประเภทแบบจำลองหรือสื่อรูปภาพที่ทำให้เห็นการเคลื่อนไหวได้ หรือต้องรู้ว่าจะสามารถไปหาแหล่งที่เหมาะสมจากที่ได้นำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน

4.5 การประเมินผลการเรียน

ความหมายของการวัดผลและประเมินผล การวัดผลและการประเมินผล เป็นกระบวนการที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอน เพราะเป็นตัวบ่งชี้และตรวจสอบระดับความสำเร็จของกิจกรรมต่าง ๆ และช่วยให้ได้ข้อมูลนำมาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามเป้าหมายของหลักสูตร การประเมินผลมิได้มุ่ง

เน้นให้ผู้เรียนสามารถตอบคำถามของครูได้เท่านั้น การวัดผลเป็นวิธีการพิจารณาตัดสินประสิทธิภาพของการนำหลักสูตรไปใช้ ว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด หรือควรปรับปรุงเรื่องใด ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการวัดผลและประเมินผลไว้ดังนี้

บุญเชิด ภิญโญพันธุ์ (2521 : 6) ได้กล่าวว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการที่ควรทำต่อจากการวัดผล และวินิจฉัยตัดสินสรุปคุณค่าที่ได้จากการวัดอย่างมีหลักเกณฑ์

ธำรง บัวศรี (2521 : 227) ได้กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง การวัดคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นการวัดในด้านปริมาณ หรือคุณภาพก็ได้ การวัดในด้านปริมาณ ได้แก่ การวัดความยาว ความกว้าง น้ำหนัก ปริมาตร ความถี่ ความเร็ว เป็นต้น ส่วนด้านคุณภาพ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับเชาวน์ปัญญา พฤติกรรม เจตคติ ฯลฯ ส่วนการประเมินผล หมายถึง กระบวนการในการนำความรู้ การรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการประเมินค่าและตัดสินใจ

สุนทร จันทศรี (2530 : 155) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการใด ๆ ที่จะทำได้มาซึ่งปริมาณจำนวนหนึ่ง เช่น คะแนน เป็นต้น ที่มีความหมายแทนคุณภาพ หรือลักษณะของสิ่งที่วัดนั้น แล้วจึงนำผลที่ได้มาวินิจฉัย ตีราคา ให้คุณค่าตัดสินว่ามีคุณภาพ มาก น้อย สูง ต่ำ เพียงใด เรียกว่า การประเมินผล

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 203) ได้สรุปเทคนิคการวัดและประเมินผล ไว้ดังนี้

1. เทคนิคการสังเกต การสังเกตที่ดี มีดังต่อไปนี้
 - 1.1 ควรสังเกตเฉพาะเป็นเรื่อง ๆ ที่ต้องการเท่านั้น
 - 1.2 ต้องมีเกณฑ์ในการสังเกต
 - 1.3 ต้องสังเกตด้วยความละเอียดรอบคอบ
 - 1.4 มีการจดบันทึกข้อมูล
 - 1.5 ควรใช้เครื่องมือประกอบการสังเกต
2. เทคนิคการตรวจสอบผลงาน การตรวจสอบผลงานมีเทคนิค ดังนี้
 - 2.1 วิธีจัดเรียงลำดับ โดยอาจเรียงจากผลงานที่ดีที่สุดของนักเรียน จนถึงผลงานที่อ่อนที่สุด
 - 2.2 วิธีจัดอันดับคุณภาพ โดยใช้วิธีแรกคือ จัดเรียงลำดับก่อน แล้วจึงแปลงอันดับให้เป็น

ตำแหน่งร้อยละ

3. เทคนิคในการสัมภาษณ์ เป็นการถามด้วยปากเปล่า มีเทคนิควิธีดังนี้
 - 3.1 มีการตั้งจุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์
 - 3.2 การเตรียมคำถามในเรื่องที่ถาม
 - 3.3 สร้างบรรยากาศให้มีความรู้สึกที่นักเรียนอยากตอบ
 - 3.4 ให้เวลาคิดและกระตุ้นให้เกิดความคิดแล้วจึงตอบ
 - 3.5 ควรมีการสัมภาษณ์แบบต่อเนื่อง
 - 3.6 ควรมีการเก็บบันทึกการสัมภาษณ์ทุกครั้ง

4. เทคนิคการทดสอบด้วยข้อเขียน แบบทดสอบข้อเขียนเป็นการวัดผลนักเรียนโดยให้นักเรียนตอบลงในกระดาษคำตอบเป็นหลัก เทคนิควิธีการใช้แบบทดสอบด้วยข้อเขียนมีดังนี้

- 4.1 ควรจัดให้มีการทดสอบทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและภายหลังการเรียน
- 4.2 แบบทดสอบข้อเขียนใช้ในการวัดความรู้ ความเข้าใจได้มากกว่า การวัดทักษะปฏิบัติ

และเจตคติ

4.3 การทดสอบด้วยข้อเขียน ควรมีหลายลักษณะ ทั้งอัตนัยและปรนัย

4.4 ครู อาจารย์ ควรจะได้จัดเก็บข้อสอบที่สร้างขึ้นและปรับปรุงให้ดีขึ้น

ชุมพล ศรีทองกุล (2544 : 5) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นกลไกสำคัญในการประเมินผลความสามารถและทักษะของผู้เรียน ข้อควรคำนึงคือ การพัฒนาศักยภาพของครูด้านการวัดผลและประเมินผลโดยอาจใช้เครื่องมือที่หลากหลาย และเหมาะสมกับลักษณะของตัวบ่งชี้ที่จะวัด เช่น ถ้าวัดเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา ก็อาจจะใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องมือหลักและใช้เครื่องมืออื่น ๆ ประกอบ เช่น การพิจารณาผลงานของผู้เรียน การตั้งคำถามในห้องเรียน การสังเกตพฤติกรรม ถ้าวัดความคิดเห็น ความรู้สึก เจตคติ เป็นหลัก โดยจัดทำเป็นแบบบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียน หรือใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยาในการวัด ที่สำคัญคือ ผลจากการประเมินจะต้องสะท้อนให้เห็นความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียนได้เป็นอย่างดีโดยสรุป คือ เน้นการประเมินเพื่อพัฒนาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537 : 393 – 395) ได้กล่าวถึง การประเมินผลการเรียนการสอน อาจแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การประเมินระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การที่ครูจะทราบถึงการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของผู้เรียน ครูจำเป็นต้องใช้เครื่องมือการวัดผลหลายอย่าง ซึ่งครูอาจสร้างขึ้นเองหรือใช้แบบทดสอบมาตรฐานที่ผู้เชี่ยวชาญจัดทำขึ้น แบบทดสอบที่ดีต้องวัดสมรรถภาพทางสมองของผู้เรียนในพฤติกรรมทุก ๆ ด้าน คือ

- 1.1 ความรู้ความจำ หมายถึง การวัดว่าเด็กมีความสามารถในการจดจำเรื่องราว ที่เรียนไปได้เพียงใด

- 1.2 ความเข้าใจ หมายถึง การวัดว่าเด็กมีความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความในเรื่องต่าง ๆ ที่เรียนนั้นได้เพียงใด

- 1.3 การนำไปใช้ หมายถึง การวัดว่าผู้เรียนจะนำเอาความรู้ต่าง ๆ ที่เรียนรู้ไปแล้วไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างไรได้บ้าง

- 1.4 การวิเคราะห์ หมายถึง การวัดความสามารถในการแยกแยะใจความสำคัญออกมาได้ดีเพียงใด

- 1.5 การสังเคราะห์ หมายถึง การวัดความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยต่าง ๆ ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้เพียงใด

- 1.6 การประเมินค่า หมายถึง การวัดความสามารถในการวินิจฉัยว่าสิ่งหนึ่งสิ่งใดมีคุณค่าเพียงใด โดยอาศัยหลักเกณฑ์จากเรื่องราวที่เรียนมาแล้วหรือเกณฑ์ทางสังคมเป็นหลัก

2. การประเมินผลความถนัดในการเรียนรู้เป็นการประเมินความสามารถของบุคคลแต่ละคนว่าสามารถเรียนรู้วิชาหนึ่งวิชาใดในอนาคตได้สำเร็จและเป็นผลดีหรือไม่ การวัดผลความถนัดในการเรียนรู้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการแนะแนวในการศึกษาเพราะจะเป็นเครื่องช่วยบอกให้ทราบล่วงหน้าว่า ผู้เรียนมีความสำเร็จเพียงใดหากได้รับการสั่งสอนตามสมควร การวัดจึงวัดความถนัดทั่วไป และความถนัดเฉพาะอย่างโดยอาศัยแบบทดสอบให้เขียนตอบเป็นส่วนใหญ่

3. การประเมินผลการปรับตัวในสังคม ผู้เรียนเรียนได้ดีหรือไม่ไม่ใช่เพราะองค์ประกอบด้านสติปัญญาและความสามารถในการเรียนรู้เท่านั้น สภาพทางด้านสังคม อารมณ์ต่าง ๆ ก็มีผลให้ผู้เรียนตั้งใจสนใจในการเรียน การเข้าสังคมของนักเรียนที่ดีมีส่วนให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการเรียน ตรงกันข้ามกับนักเรียน

ที่ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนฝูงได้ นับว่าเป็นผู้มีปัญหาในการเรียนอย่างยิ่ง เพราะจะเกิดความเบื่อหน่ายการเรียน ทำงานกับเพื่อนคนอื่น ๆ ไม่ได้ อีกประการหนึ่ง การเสริมสร้างบุคลิกภาพนับว่า เป็นจุดหมายปลายทางที่มุ่งปลูกฝังการศึกษา ฉะนั้นจึงต้องมีการประเมินผลทางด้านนี้ แบบทดสอบที่ใช้วัดผลการปรับตัวนี้ได้แก่แบบทดสอบวัดเจตคติ ความสนใจ ความประพฤติ ความร่วมมือ วุฒิภาวะทางอารมณ์และอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ใช้การสังเกตพิจารณา

วิธีการประเมินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา ให้มีการวัดผลหรือประเมินผลระหว่างเรียน และเมื่อสิ้นสุดการเรียน ให้ครอบคลุมจุดประสงค์และเนื้อหาที่เรียน ทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย โดยใช้วิธีวัดผลวิธีหนึ่งวิธีใด หรือหลาย ๆ วิธีผสมกัน

อัตราส่วนของการวัดผล ได้กำหนดไว้ให้สถานศึกษาเป็นผู้กำหนด ความเหมาะสม ความพร้อมของสถานศึกษาอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน กำหนดหรือตกลงร่วมกันและประกาศให้สมาชิกถือปฏิบัติ โดยทั่วไปจะกำหนดอัตราส่วนของการประเมินผลระหว่างภาคกับปลายภาคเรียน ดังนี้

วิชาที่เรียนเฉพาะทฤษฎีอย่างเดียว	60 : 40
วิชาที่เรียนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ	70 : 30
วิชาที่เรียนเฉพาะปฏิบัติอย่างเดียว	80 : 20

ให้ใช้ตัวเลขและตัวอักษรแสดงระดับผลการเรียนในแต่ละรายวิชาดังต่อไปนี้

4 หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
3 หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี
2 หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
1 หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด
0 หมายถึง	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ (ตก)

ม.ส. หมายถึง ไม่สมบูรณ์ ยังตัดสินผลการเรียนไม่ได้

ข.ร. หมายถึง ขาดเรียนติดต่อกันเกินกว่าร้อยละ 20 ของเวลาเรียน

ตามหลักสูตร โดยสถานศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือมีพฤติกรรมอย่างอื่นที่แสดงว่าไม่มีความตั้งใจที่จะศึกษาเล่าเรียน

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน คือการตรวจสอบผลการเรียนกับจุดประสงค์การสอนที่ตั้งไว้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยใช้แบบทดสอบวัดได้ แต่การเรียนรู้เจตพิสัยและทักษะพิสัยต้องใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน โดยการสังเกตที่ดีจะต้องมีเป้าหมายและแบบแผน ผู้สอนต้องรู้ว่าจะสังเกตอะไร และพฤติกรรมที่สังเกตได้นั้นมีความหมายอย่างไร

5. แนวคิดและทฤษฎีการเรียนการสอนผู้ใหญ่

แนวคิดการเรียนการสอนผู้ใหญ่

ลักษณะของนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยธรรมชาติของมนุษย์เมื่อวัยเปลี่ยนแปลงก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านอื่น ๆ ตามมาด้วย เช่น การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้นนักเรียนผู้ใหญ่หรือนักศึกษาผู้ใหญ่จึงมีลักษณะแตกต่างไปจากเด็กนักเรียน ซึ่ง เขียร์รี วิวิธสิริ (2535 : 91-

92) ได้กล่าวถึง ลักษณะของนักศึกษาผู้ใหญ่ทั่วไป ไว้ ดังนี้

1. มีความแตกต่างระหว่างบุคคลมากมายหลายแบบ
2. มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนในการเรียนแตกต่างกัน
3. มีประสบการณ์เดิมที่จะนำมาใช้ในการเรียนรู้แตกต่างกัน
4. มาเรียนด้วยความสมัครใจและมีความสนใจนาน
5. มีความสนใจมากในสิ่งที่เขาพอใจและมีความต้องการ
6. ต้องใช้เวลามากในสิ่งที่เขาพอใจและมีความต้องการ
7. มีความสัมพันธ์แบบเพื่อนกับครู
8. ชอบทำตามความเคยชินที่ปฏิบัติมา
9. ชอบการแนะนำมากกว่าถูกสอน ต้องการนำตนเองมากกว่าให้ผู้อื่นบอก
10. ต้องการคำยกย่อง ชมเชย หรือสนับสนุนด้านกำลังใจมากกว่าการตำหนิ หรือลงโทษ
11. ชอบการปฏิบัติที่มีความจริงใจ และปรารถนาดี รักความยุติธรรม และความมีเหตุผล
12. มีภารกิจและความรับผิดชอบในชีวิตมาก ทั้งต้องปฏิบัติภารกิจนั้น ๆ ด้วยตนเองเป็นส่วน

ใหญ่

13. มีความวิตกกังวลและตึงเครียดมากกว่าเด็ก รวมถึงความเหนื่อยล้าที่ต้องทำงานมาทั้งวันด้วย
14. สมรรถภาพทางกายลดน้อยลง เพราะเสื่อมลงตามวัยทำให้ต้องใช้เวลาตอบโต้ หรือปฏิบัติ

มาก รวมถึงประสบการณ์เดิมสอนให้ต้องระมัดระวังด้วย การกระทำใด ๆ จึงช้า

15. ผู้ที่เคยหยุดเรียนกลางคัน (Drop out) มักมองตนเองว่า มีความสามารถทางการเรียนต่ำ

การเรียนรู้ของผู้ใหญ่นั้นโนลส์ (สวัณห์ วัฒนวงศ์. 2544 : 225-226 ; อ้างอิงมาจาก Knowles.

1978 : 31) ได้ศึกษาแนวคิดของลินเดอร์แมน และสรุปเป็นพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่สมัยใหม่ ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้ คือ

1. ความต้องการและความสนใจ (Need and Interests) ผู้ใหญ่จะถูกชักจูงให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี ถ้าหากว่าตรงกับความต้องการและความสนใจในประสบการณ์ที่ผ่านมา เขาก็จะเกิดความพึงพอใจ เพราะฉะนั้นควรจะมีการเริ่มต้นในสิ่งเหล่านี้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมทั้งหลาย เพื่อให้ผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้นั้นจะต้องคำนึงถึงสิ่งนี้ด้วยเสมอ

2. สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตผู้ใหญ่ (Life Situations) การเรียนรู้ของผู้ใหญ่จะได้ผลดีถ้าหากถือเอาตัวผู้ใหญ่เป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน (Life-Centered) ดังนั้น การจัดหน่วยการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ควรจะต้องยึดถือเอาสถานการณ์ทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตผู้ใหญ่เป็นหลักสำคัญ มิใช่ตัวเนื้อหาวิชาทั้งหลาย

3. การวิเคราะห์ประสบการณ์ (Analysis of Experience) เนื่องจากประสบการณ์เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณค่ามากที่สุดสำหรับผู้ใหญ่ ดังนั้น วิธีการหลักสำหรับการศึกษผู้ใหญ่ ก็คือ การวิเคราะห์ถึงประสบการณ์ของผู้ใหญ่แต่ละคนอย่างละเอียดว่า มีส่วนไหนของประสบการณ์ที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้บ้าง แล้วจึงหาทางนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

4. ผู้ใหญ่ต้องการเป็นผู้นำตนเอง (Self-Directing) ความต้องการที่อยู่ในส่วนลึกของผู้ใหญ่ก็คือ การมีความรู้สึกต้องการที่จะสามารถนำตนเองได้ เพราะฉะนั้นบทบาทของครูจึงควรอยู่ในกระบวนการสืบหา

หรือค้นหาคำตอบร่วมกับกับผู้อื่น (Mutual Inquiry) มากกว่าการทำหน้าที่ส่งผ่านหรือเป็นสื่อสำหรับความรู้ แล้วทำหน้าที่ประเมินผลว่า เขาคล้อยตามหรือไม่เพียงเท่านั้น

5. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) ความแตกต่างระหว่างบุคคลจะมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในแต่ละบุคคลเมื่อมีอายุเพิ่มมากขึ้น เพราะฉะนั้นการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่จะต้องจัดเตรียมการในด้านนี้อย่างดีพอ เช่น รูปแบบของการเรียนการสอน (Style) เวลาที่ได้ทำการสอน สถานที่สอน และประการสำคัญคือ ความสามารถในการเรียนรู้ในแต่ละขั้นของผู้ใหญ่ ย่อมเป็นไปตามความสามารถของผู้ใหญ่แต่ละคน (Pace of Learning)

เอเคอร์ (โมฮัมหมัด อับดุลกาเดร์. ม.ป.ป. : 25 – 27 ; อ้างอิงมาจาก Aker. 1972) เชื่อว่า ทุกคนสามารถมีโอกาสก้าวหน้าในการเรียนรู้ และนักการศึกษาผู้ใหญ่นั้นจะต้องมีความเชื่อมั่น ความสามารถในการเรียนรู้ของเขา ซึ่งเอเคอร์ได้เรียบเรียงหลักการเรียนรู้ผู้ใหญ่ ไว้ดังนี้

1. ผู้ใหญ่จะเรียนได้ดีถ้าหากเขาได้มีส่วนร่วมอย่างจริงจัง
2. จัดอุปกรณ์การสอน ที่ช่วยให้เขาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันจริง ๆ เขาจะเรียนรู้ได้ดีกว่าการใช้อุปกรณ์การสอนที่ไม่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ๆ ของเขา
3. ผู้ใหญ่จะรับความคิดใหม่ ๆ ได้เร็วกว่าถ้าหากว่าความคิดใหม่นั้น ๆ สอดคล้องกับความเชื่อเก่า ๆ ของเขาที่มีอยู่แล้ว
4. จะต้องศึกษาพื้นฐาน และความต้องการของผู้ใหญ่ เพื่อจะได้นำไปเป็นแนวในการจัดประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้แก่เขาให้มากที่สุดเท่าที่จะให้ได้ ผู้ใหญ่ที่มีพื้นฐานทางการศึกษาน้อย ๆ มักจะไม่มั่นใจในตนเอง และคิดว่าตนเองเรียนไม่ไหว
5. จะต้องช่วยสร้างความสำเร็จในบทเรียนขั้นต้น ให้แก่ผู้ใหญ่ที่มีพื้นฐานทางการศึกษาน้อย ๆ นั้นก่อนที่จะเริ่มบทเรียนใหม่ ๆ ต่อไปและมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น
6. ช่วยให้ผู้ใหญ่ได้เรียนในสิ่งที่เขาสนใจให้มาก และให้เขาก้าวหน้าไปตามอัตราความสามารถของเขาเอง กับช่วยให้เขาสามารถหาคำตอบต่าง ๆ ด้วยตนเองด้วย
7. นักศึกษาผู้ใหญ่เคยมีประสบการณ์ที่ไม่ดีในโรงเรียนมาก่อนแล้ว จึงควรพยายามสร้างประสบการณ์การเรียนสบาย ๆ อย่างไม่ให้เขารู้สึกว่าช้าร้อยกับประสบการณ์เก่า ๆ ที่ผ่านมา
8. การเรียนรู้ของผู้ใหญ่จะมีจุด “หยุดนิ่ง” อยู่ช่วงหนึ่งซึ่งผู้สอนจะต้องเข้าใจและยอมรับเพราะจุด “หยุดนิ่ง” นั้นเป็นธรรมดาในการเรียน จากนั้นก็จะมีการก้าวหน้าต่อไปตามปกติ
9. ควรจะมีการทบทวนถึงวัตถุประสงค์ในการเรียนเสนอว่า เราเรียนทำไม และขณะนี้ก้าวหน้าไปสู่เป้าหมายมากน้อยแค่ไหนแล้ว

ความต้องการทางการศึกษาผู้ใหญ่ ในทางการศึกษาผู้ใหญ่ ได้มีผู้นำทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการมาประยุกต์ใช้กันอย่างกว้างขวาง เช่น โนลส์ ได้นำเอาแนวความคิดของมาสโลว์ และฮุลมาขยายความคิดต่อเนื่อง เพื่อนำประโยชน์มาใช้ในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ โดยแบ่งประเภทความต้องการออกเป็น 2 ประเภท คือ (นวพร ธนวัฒน์. 2536 : 14-16)

1. ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์เชิงชีววิทยาและจิตวิทยา เป็นการยอมรับแนวคิดของมาสโลว์เกี่ยวกับลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ โดยแบ่งออกเป็น

- 1.1 ความต้องการทางกายภาพ (Physical needs) เป็นความต้องการที่สังเกตเห็นได้ง่าย

1.3 ความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัย (Needs for security) เพราะสัญชาตญาณของมนุษย์ ต้องการความปลอดภัยและต้องการป้องกันตนเอง แรงผลักดันในด้านนี้ทำให้มนุษย์มีความระมัดระวังในสถานที่ใหม่ โดยเฉพาะในทางจิตวิทยาด้วยแล้ว จะหมายความว่าความระมัดระวังที่จะไม่ให้ใครมาข่มขู่ ภาพพจน์ที่มีต่อตัวเราเอง ด้วยเหตุนี้ ผู้ใหญ่จึงชอบความเคยชินกับสิ่งที่เคยทำมาเป็นประจำ บางคนเมื่อรู้สึก ว่าถูกข่มขู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ จะมีปฏิกิริยาไม่เหมือนกัน บางคนจะถอนตัวออกจากกิจกรรม ไม่ยอมเข้าไปมีส่วนร่วมจนกว่าตัวเองจะมีความรู้สึกว่ามั่นคงปลอดภัย แต่บางคนจะมีปฏิกิริยาในทางตรงกันข้าม เช่น พยายามจะเข้าควบคุมผู้อื่น หรือข่มขู่แสดงอำนาจ เป็นต้น

1.5 ความต้องการได้รับการยอมรับ (Needs for recognition) ทุกคนต้องการได้รับการนับถือจากผู้อื่นและรู้สึกว่าคุณค่า ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เกิดแรงกระตุ้นที่จะแสวงหาสถานภาพในกลุ่มสังคม ชุมชนและสถาบัน ผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่จะต้องเข้าใจจิตวิทยาผู้ใหญ่ ในขณะที่เดียวกันก็พยายามสร้างบรรยากาศของมิตรภาพ และความอบอุ่นใจให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาทุก ๆ คน เมื่อผู้ใหญ่รู้สึกว่าตนได้รับการยอมรับ เขาก็จะมีกำลังใจในการพัฒนาการเรียนต่อไป

2. ความต้องการทางการศึกษา สำหรับความต้องการทางการศึกษานั้น โนลล์ ได้ประยุกต์แนว
คิดของฮูล์มาใช้โดยให้ความหมายของความต้องการทางการศึกษาว่า เป็นสิ่งซึ่งบุคคลควรได้เรียนเพื่อให้ตัว
เขาเอง เพื่อให้สถาบันหรือองค์กรของเขาดีขึ้น หรือเพื่อให้สังคมของเขาดีขึ้นความต้องการชนิดนี้เป็นช่องว่าง
ระหว่างระดับสมรรถนะ (Level of competencies) ของบุคคลในปัจจุบันกับระดับสมรรถนะที่สูงกว่าเพื่อที่จะ

ให้บุคคลสามารถกระทำการได้ประสบผลสำเร็จของงานนี้อาจกำหนดโดยบุคคลเอง โดยสถาบันหรือองค์กรของบุคคล หรือโดยสังคมของบุคคลนั้น โดยสรุปความต้องการทางการศึกษาว่า เป็นความแตกต่างระหว่างสภาพที่บุคคล (หรือองค์กรหรือสังคมของบุคคล) ประสงค์จะให้ตัวเองเป็นกับสภาพที่ตัวเองเป็นอยู่จริงในปัจจุบัน ความต้องการเชิงการศึกษานี้ ถ้าหากบุคคลแต่ละคนมีความสามารถที่จะวิเคราะห์แยกแยะให้เฉพาะเจาะจง แล้วทำความเข้าใจให้แก่ตนเองได้แล้ว เขายังมีแรงกระตุ้นที่จะเรียนรู้และถ้าหากความต้องการของบุคคล องค์กรและสังคมสอดคล้องกัน การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจะเกิดขึ้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ จะมีส่วนสนับสนุนความต้องการทางการศึกษา โดยจะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลได้เรียนรู้

การที่ผู้เรียนตัดสินใจมาเรียนการศึกษามหาวิทยาลัยหลักสูตรระยะสั้น ก็เพราะมีสิ่งทีกระตุ้นหรือผลักดัน ซึ่งอยู่ภายในตัวของแต่ละบุคคล เราอาจเรียกได้ว่า เป็นแรงจูงใจ ซึ่งแรงจูงใจที่วุ่นเกิดจากความต้องการ 3 ประเภท คือ (นพพร ธนวัฒน์. 2536 : 19)

1. แรงจูงใจเพื่อการอยู่รอด (Survival motives) ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เป็นต้น
2. แรงจูงใจทางสังคม (Social motives) ได้แก่ ความต้องการยอมรับนับถือจากผู้อื่น ต้องการเป็นสมาชิกของกลุ่ม ต้องการมีพวกพ้องหรือมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น
3. แรงจูงใจที่เสริมสร้างคุณค่าให้ตนเอง (Self-esteem motives) ได้แก่ ความต้องการการเคารพนับถือตนเอง ความมีศักดิ์ศรี ความเปรียบพร้อมในตนเอง

แรงจูงใจประเภทแรก เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ทุกคนเพื่อการอยู่รอด ส่วนแรงจูงใจประเภทที่สองและประเภทที่สามนั้น จะต้องมีการเรียนรู้และอยู่ในสถานการณ์ที่เหมาะสมจึงจะเกิด เช่นเดียวกันกับทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ซึ่งได้จัดลำดับขั้นความต้องการของบุคคลเป็นห้าขั้น คือ ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการความรักและการยอมรับจากผู้อื่น ความต้องการได้รับการยกย่อง มีเกียรติยศ ชื่อเสียงและความต้องการเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งบุคคลจะต้องได้รับการพัฒนาขั้นพื้นฐานเสียก่อนจึงจะพัฒนาแรงจูงใจไปสู่ระดับที่สูงขึ้นตามลำดับ กลุ่มผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่แต่ละคนที่มีชีวิตอยู่ในสังคม มีความแตกต่างกันในเรื่องความต้องการที่จะเป็น การจัดการศึกษาผู้ใหญ่จะต้องคำนึงถึงความต้องการหรือเหตุผลที่ผู้ใหญ่ไปเรียน เพื่อให้การลงทุนนั้นได้ประโยชน์คุ้มค่า เพราะกลุ่มผู้เรียนผู้ใหญ่เป็นกลุ่มที่เสาะแสวงหา ขวนขวายที่จะศึกษาต่อด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีผู้ใดมาบังคับ

จากแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นเป็นการศึกษาค้นคว้าของนักจิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่โดยพิจารณาจากคุณลักษณะพิเศษของผู้ใหญ่ ที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้แล้วรวบรวมนำมาเสนอเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศที่นำมาอ้างอิงในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่

สุรวีร์ เพียรเพชรเลิศ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน 5

ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลและเปรียบเทียบความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษา จำแนกตามระดับปี และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจศึกษา จำนวน 95 คน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษาด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและการประเมินผล มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก นิสิตระดับชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนรายด้าน ด้านหลักสูตร มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านการเรียนการสอนและด้านอาจารย์ผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ทัศนีย์ ตรีธาร (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน และเปรียบเทียบความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามวิชาเอก รอบการเรียน และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน มีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาที่เรียนวิชาเอกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนรายด้าน ด้านอาจารย์ผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่เรียนรอบต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและ กิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักศึกษาที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนรายด้าน ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พันธ์เพ็ญ หีบเพชร (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพพระยาสัน ตามทัศนะของนักศึกษาผู้ใหญ่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตภาคใต้ ใน 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพ ด้านความสามารถในการสอน ด้านบุคลิกภาพและคุณธรรมของครู และด้านการให้คำปรึกษาและแนะแนว พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพพระยาสัน ตามทัศนะของนักศึกษาผู้ใหญ่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตภาคใต้ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ต้องการครูสอนวิชาชีพพระยาสัน ที่มี

คุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพพระยาศน์ ในด้านบุคลิกภาพและคุณธรรมของครูอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่น ๆ มีความต้องการอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านความสามารถในการสอน ด้านการให้คำปรึกษาและแนะแนว และด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพพระยาศน์ ตามทัศนะของนักศึกษาผู้ใหญ่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตภาคใต้ โดยจำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ วุฒิการศึกษา คณะวิชาที่ศึกษา และรอบที่ศึกษา พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีเพศต่างกัน มีอายุต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพพระยาศน์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพพระยาศน์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่มีอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพพระยาศน์ โดยรวมมากกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพรับจ้าง นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน และที่ศึกษารอบต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพพระยาศน์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีคณะที่ศึกษาต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพพระยาศน์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศศิประภา งามขำ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอาจารย์ วิทยาลัยสารพัดช่างกลุ่มภาคกลาง ใน 4 ด้าน คือ ด้านคุณสมบัติส่วนตัว ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ทางวิชาการ และด้านการสอนและการปฏิบัติงานในหน้าที่ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอาจารย์ วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มภาคกลาง ด้านคุณสมบัติส่วนตัว อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ทางวิชาการ และด้านการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่อยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นในเรื่อง ความรับผิดชอบในหน้าที่มีความสำคัญสูงสุด ส่วนเรื่องเป็นสมาชิกของสมาคมทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อทราบข่าวสารและวิทยาการใหม่ ๆ มีความสำคัญต่ำสุด ความคิดเห็นของครูอาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอาจารย์ วิทยาลัยสารพัดช่างกลุ่มภาคกลาง ด้านคุณสมบัติส่วนตัว ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ทางวิชาการและด้านการสอนและการปฏิบัติงานในหน้าที่ อยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นในเรื่อง มีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีความสำคัญสูงสุด ส่วนเรื่องการสนใจฟังการอภิปรายและปาฐกถาอยู่เสมอ มีความสำคัญต่ำสุด และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอาจารย์ วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มภาคกลาง ทั้ง 4 ด้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สมจิตร ยิงยงดำรงฤทธิ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละด้าน พบว่า ข้อที่เป็นปัญหาสำคัญ ด้านหลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่เรียนรวบรัดเกินไป ด้านกระบวนการสอน คือ การสอนกระทำเฉพาะในสถานศึกษา ผู้เรียนไม่มีโอกาสออกไปดูงานฝึกงานนอกสถานที่ ครูผู้สอน คือ ครูเจ้าระเบียบเกินไป และด้านตัวผู้เรียน คือ ผู้เรียนไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน นักศึกษาที่มีอายุ อาชีพ และระดับความรู้เดิมต่างกัน มีปัญหาการเรียนทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่ศึกษาในรอบ

การเรียนที่ต่างกัน มีปัญหาการเรียนด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่ศึกษาในสถานที่ที่ศึกษาต่างกันมีปัญหาการเรียน ด้านหลักสูตร และด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษามีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียน คือ เวลาเรียนที่กำหนดให้น้อยเกินไป หนังสือและตำราเรียนมีไม่เพียงพอกับผู้เรียน จำนวนครูผู้สอนมีน้อย นักศึกษาเรียนไม่รู้เรื่องทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากมาเรียน และสถานที่เรียนคับแคบเกินไป สำหรับส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะ คือ ควรเพิ่มระยะเวลาเรียนให้มากขึ้น ควรนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยมาใช้ประกอบการสอน ครูควรให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อผู้เรียนให้มากขึ้น ควรให้นักศึกษาได้มีโอกาสพบทบทวนบทเรียนโดยให้ฝึกปฏิบัติมาก ๆ และควรจัดห้องเรียนให้เหมาะสมและเป็นสัดส่วน

อุมาพร สกลรักษ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพณิชยการสังกัดกรมอาชีวศึกษา สาขาวิชาการบัญชี การตลาด การเลขานุการ และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม โดยจำแนกตามสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยความคิดเห็นปานกลาง เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีที่เรียนในสถานศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการตลาดที่เรียนในสถานศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เปรียบเทียบ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการเลขานุการที่เรียนในสถานศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจที่เรียนในสถานศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นิภาพรรณ วิโรทัยสกุล (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคูณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมของครู ด้านความเป็นผู้นำ พบว่า นักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจอยู่ในระดับมาก นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ โดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ด้านการสอนมากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ไม่พบความแตกต่าง

ทรงสมร คชเลิศ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ชั้นปีที่ 3 ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรวิชากาเลขานุการ ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน และเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียน จำแนกตามสถานศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนวิทยาลัยพณิชยการธนบุรีมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการด้านครู

ผู้สอน ด้านหลักสูตรวิชาการเลขานุการ และโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียน การสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย นักเรียนวิทยาลัยพณิชยการเซตุนมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการ ด้านหลักสูตรวิชาการเลขานุการ ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย นักเรียนที่เรียนสถานศึกษาต่าง ๆ มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักสูตรวิชาการเลขานุการ และด้านครูผู้สอน แตกต่าง กัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักสูตรวิชาการ เลขานุการ ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัย สำคัญทางสถิติ

ศิริกาญจน์ ธนวัฒน์เตชากุล (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น ของคนพิการ โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ จังหวัดชลบุรี ด้านตัวผู้เรียน ด้านครูผู้สอน ด้าน หลักสูตร และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประเภทของความพิการ และ หลักสูตรที่เรียน พบว่า นักศึกษามีปัญหาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบ ว่า คนพิการที่มีอายุต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คน พิการที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ คนพิการที่เรียนหลักสูตรแตกต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านครูผู้สอนคนพิการที่เรียนหลักสูตรคอมพิวเตอร์เห็นว่า ครูสอนเร็วเกินไป ใช้วิธีการสอนที่น่าเบื่อหน่าย ด้านหลักสูตร คือ ระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติน้อยเกินไป ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก คือ ห้องน้ำคับแคบและมีจำนวนไม่เพียงพอ ข้อเสนอแนะในการเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ของคน พิการ คือ ควรให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความต้องการของตน ควรส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อเฉพาะทาง ควร เพิ่มหลักสูตรสำหรับคนพิการได้เลือกหลาย ๆ หลักสูตร ควรเพิ่มหนังสือและตำราเรียน เมื่อเรียนจบแล้วควร หาตลาดแรงงานรองรับคนพิการด้วย

งานวิจัยต่างประเทศ

พงศ์ หรดาล (Pong Horadal. 1987 : 73 – 78) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง อนาคตของอาชีวศึกษาใน ประเทศไทย ในอีก 9 ปี โดยใช้ เดลฟี ผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยสรุปประเด็นปัญหาไว้ดังนี้

1. หลักการ มีแนวโน้มที่เป็นไปได้ดังนี้ คือ สามารถนำไปประกอบอาชีพในการดำรงชีวิตให้ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การเรียนด้านทฤษฎีและปฏิบัติสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทาง ด้านเทคโนโลยี
 2. หลักสูตร ควรเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี และพัฒนาให้สอดคล้องกับ ความถนัดและความต้องการของแต่ละบุคคล
 3. ผู้สอน ควรมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพอย่างน้อย 3 ปี และได้รับการฝึกโดยตรงใน สถานประกอบการประจำปี ตลอดจนการศึกษาอบรมทุกช่วงเวลา
- เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ปรับให้สอดคล้องกับหลักสูตรและลักษณะของงานในสถาน

ประกอบการ เครื่องมือ เครื่องจักรใหม่ ๆ ต้องทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

บาติस्ताและจอห์น (Batista and John. 1976 : 257) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมของครูที่ดีจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่าพฤติกรรมของครูที่ดีประกอบด้วย การเป็นผู้ที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย มีความรู้ความสามารถในการเขียนบทความและสิ่งพิมพ์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน มีวิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน มีความรู้ในวิธีประเมินจุดมุ่งหมายของวิชาอย่างเหมาะสม มีคุณธรรมในวิชาชีพ เป็นผู้ทำงานด้วยการให้บริการกับสถาบันและชุมชน ให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนครู นิสิตนักศึกษา และสถาบัน

เฮลท์ และเพอร์ซี่ (สมคะเน คำจูน. 2528 : 30 ; อ้างอิงมาจาก Health and Percy. 1982 : 26) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ผู้สอน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการอาจารย์ผู้สอนที่มีความกระตือรือร้น มีความรู้ดี ต้องการเรียนเนื้อหาวิชาที่น่าสนใจมีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาชีพได้อย่างดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า ดังรายละเอียดตามลำดับต่อไปนี้

- 1. กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา
- 2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
- 4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรมที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ในวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่ง คือ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร จำนวน 110 คน วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา จำนวน 97 คน วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี จำนวน 240 คน และวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง จำนวน 151 คน รวมทั้งสิ้น 598 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มแบบง่ายในข้อ 1 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2537 : 39-41) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 234 ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษา จำแนกตามสถานที่ศึกษา และสาขาวิชาที่เรียน

สถานศึกษา	สาขาวิชาการบัญชี		สาขาวิชาการเลขานุการ		สาขาวิชาคอมพิวเตอร์		รวมทั้งสิ้น	
	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม
		ตัวอย่าง		ตัวอย่าง		ตัวอย่าง		ตัวอย่าง
	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)
วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	5	2	18	7	87	34	110	43
วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา	5	2	16	6	76	30	97	38
วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	10	4	40	16	190	74	240	94
วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	6	2	25	10	120	47	151	59
รวมทั้งสิ้น	26	10	99	39	473	185	598	234

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม สถานศึกษา สาขาวิชาที่เรียน จำนวนชั่วโมงของหลักสูตร และรอบการเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 โดยจำแนกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด	ให้คะแนน	4 คะแนน
ความคิดเห็นในระดับมาก	ให้คะแนน	3 คะแนน
ความคิดเห็นในระดับน้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
ความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทพาณิชยกรรม ใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามและขอบข่ายของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม เพื่อรวบรวมข้อมูลและรายละเอียด ต่าง ๆ ในการสร้างแบบสอบถามเป็นรายข้อ ให้ครอบคลุมความมุ่งหมายทุกระดับความคิดเห็นทั้ง 5 ด้าน

2. สัมภาษณ์ความคิดเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โดยการสัมภาษณ์นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านหลักสูตร จำนวน 9 ข้อ ด้านครูผู้สอน จำนวน 9 ข้อ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 8 ข้อ

ด้านสื่อการเรียนการสอน จำนวน 8 ข้อ และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 44 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ความถูกต้องและสมบูรณ์

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญ มีจำนวน 3 ท่าน คือ

5.1 ดร. วราพันธ์ น้อยสุวรรณ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

5.2 นายมังกร หริรักษ์ ทำหน้าที่ ผู้อำนวยการกองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

5.3 อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวนทั้งสิ้น 45 ข้อ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์พิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) กับนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน มีนักศึกษาตอบสมบูรณ์ครบถ้วนทั้งฉบับ จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1972 : 126) (ล้วน และอังคณา สายยศ. 2538 : 200) ได้ค่าความเชื่อมั่น .9443

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ตรวจสอบความเห็นชอบเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

9. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอบหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตจากกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาในสังกัด โดยขอความร่วมมือจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยนำหนังสือขออนุญาตจากกรมอาชีวศึกษา ไปขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่าง 4 แห่ง เขตกรุงเทพมหานคร และขอความร่วมมือต่อหัวหน้าคณะวิชาพาณิชยกรรม เพื่อเก็บข้อมูลจากนักศึกษาโดยขอความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอนช่วยแจกแบบสอบถามแก่นักศึกษา พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการกรอกข้อมูลให้นักศึกษาทราบ ก่อนลงมือตอบแบบสอบถาม และรับแบบสอบถามกลับคืนในวันเดียวกัน โดยใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วนทั้ง 4 แห่ง ดังนี้

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2546 วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	จำนวน 43 ชุด
วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2546 วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา	จำนวน 38 ชุด
วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2546 วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	จำนวน 94 ชุด
วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546 วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	จำนวน 59 ชุด
รวม	จำนวน 234 ชุด

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ครบทั้งจำนวน 234 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

2. วิเคราะห์ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยวิธีหาค่าความถี่ และ ค่าร้อยละ

3. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน ซึ่งเป็นตัวแปรใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ของคะแนนโดยรวมทุกด้านและรายด้าน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของระดับความคิดเห็น (นิภาพรรณ วิโรทัยสกุล 2539 : 54 อ้างอิงจาก Best. 1981 : 179-181) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.00	เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยมากที่สุด
	หมายถึง นักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยมาก
	หมายถึง นักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยน้อย
	หมายถึง นักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยน้อยที่สุด
	หมายถึง นักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ประเภทพาณิชยกรรม ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตามตัวแปร อายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม สถานที่ศึกษา สาขาวิชาที่เรียน และรอบการเรียน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of variance) และจำนวนชั่วโมงของหลักสูตร โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test for Independent Samples)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ค่ารวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูลที่จะศึกษา

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 45)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ . 2538 : 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S^2_i}{S^2_t} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S^2_i$	แทน	ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
	S^2_t	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t - test for independent samples) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์ . 2541 : 166)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S^2_1}{n_1} + \frac{S^2_2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S^2_1, S^2_2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance) (ชูศรี วงศ์รัตน์ . 2541 : 236)

$$F = \frac{MSb}{MSw}$$

เมื่อ	F	แทน	การแจกแจงของ F-Distribution
	MSb	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MSw	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 กรณีที่ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียวมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบพหุคูณเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเซฟเฟ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 248)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเททวิชาพาณิขยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทน ความหมายของข้อมูล และการแปลผลตามลำดับดังนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย (Mean)
N	แทน	จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SS	แทน	ค่าผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงของ t (t - distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงของ F (F - distribution)
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นที่มีต่อ การจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเททวิชาพาณิขยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเททวิชาพาณิขยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตาม อายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม สถานที่ศึกษา สาขาวิชาที่เรียน จำนวนชั่วโมงของหลักสูตร และรอบการเรียน

ตอนที่ 4 ประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเททวิชาพาณิขยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และการด้านวัดและประเมินผล โดยเสนอเป็นความถี่ประกอบความเรียงจากคำถามปลายเปิดที่ได้รับทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเสนอในรูปของจำนวน และค่าร้อยละ ดังแสดง
ในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุ		
20 ปี และต่ำกว่า	39	16.70
21-25 ปี	63	26.90
26 ปีขึ้นไป	132	56.40
รวม	234	100.00
2. อาชีพ		
ยังไม่ประกอบอาชีพ	84	35.90
ประกอบอาชีพ	150	64.60
รวม	234	100.00
3. ระดับความรู้เดิม		
ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา	96	41.00
สายอาชีพ และปริญญาตรีขึ้นไป	138	59.00
รวม	234	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. สถานศึกษาที่เรียน		
วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	43	18.40
วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา	38	16.20
วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	94	40.20
วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	59	25.20
รวม	234	100.00
5. สาขาวิชาที่เรียน		
คอมพิวเตอร์	185	79.10
สาขาอื่น	49	20.90
รวม	234	100.00
6. จำนวนชั่วโมงของหลักสูตร		
75 ชั่วโมง	84	35.90
มากกว่า 75 ชั่วโมง	150	64.10
รวม	234	100.00
7. การเรียน		
รอบเช้า	95	40.60
รอบบ่าย	38	16.20
รอบค่ำ	101	43.20
รวม	234	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 234 คน ส่วนใหญ่นักศึกษามีอายุ 26 ปีขึ้นไป ประกอบอาชีพแล้ว มีระดับความรู้เดิมสายอาชีพ และปริญญาตรีขึ้นไป เป็นนักศึกษาศึกษาที่วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรีมากกว่าวิทยาลัยอื่น นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกเรียนสาขาคอมพิวเตอร์ เรียนหลักสูตรที่มีชั่วโมงมากกว่า 75 ชั่วโมง และเป็นนักศึกษาเรียนรอบค่ำมากกว่ารอบอื่น

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมทุกด้านและรายข้อ ดังแสดงในตาราง 3 – 8

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	การแปลความหมาย : ระดับความเหมาะสม
ด้านหลักสูตร	3.27	0.40	มาก
ด้านครูผู้สอน	3.25	0.44	มาก
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	3.06	0.51	มาก
ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.10	0.46	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล	3.07	0.44	มาก
รวม	3.15	0.37	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ โดยรวมและรายด้านว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ด้านหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	การแปลความหมาย : ระดับความเหมาะสม
ด้านหลักสูตร			
1. หลักสูตรทันสมัย และเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน	3.27	0.57	มาก
2. หลักสูตรสนองความต้องการของตลาดแรงงาน	3.24	0.61	มาก
3. หลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษานำความรู้ไปประกอบอาชีพอิสระได้	3.27	0.57	มาก
4. หลักสูตรใช้ระยะเวลาเรียนน้อย และจบในตัวเอง	3.07	0.65	มาก
5. หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปปรับปรุงงานที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	3.34	0.57	มาก
6. หลักสูตรสามารถเพิ่มเติมความรู้พิเศษ นำไปปรับปรุงคุณภาพชีวิตประจำวันได้	3.33	0.54	มาก
7. หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาได้มีโอกาสศึกษาตามความสนใจและความต้องการ	3.41	0.57	มาก
8. หลักสูตรเปิดสอนตามความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน	3.23	0.67	มาก
9. หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพอยู่แล้วได้ยกระดับฝีมือ	3.25	0.58	มาก
รวม	3.27	0.40	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ในด้านหลักสูตร โดยรวมและรายข้อว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
หลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	การแปลความหมาย : ระดับความเหมาะสม
ด้านครูผู้สอน			
10. ครูมีเทคนิค และมีความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้	3.33	0.56	มาก
11. ครูนำความรู้ใหม่ ๆ มาสอน	3.16	0.62	มาก
12. ครูนำสื่อการสอน และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสอน	3.11	0.67	มาก
13. ครูมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักศึกษา	3.48	0.59	มาก
14. ครูให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการ	3.38	0.62	มาก
15. ครูเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ และคำแนะนำทาง ด้านส่วนตัว	2.73	0.73	มาก
16. ครูเป็นที่ปรึกษาเมื่อนักศึกษามีปัญหา	3.03	0.69	มาก
17. ครูมีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.05	0.69	มาก
18. ครูมีความเมตตา และเอาใจใส่ต่อนักศึกษา	3.34	0.59	มาก
19. ครูมีบุคลิกภาพดี	3.39	0.57	มาก
20. ครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.50	0.55	มาก
21. ครูมีความกระตือรือร้นในการสอน	3.49	0.64	มาก
รวม	3.25	0.44	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายข้อว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
หลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน
โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	การแปลความหมาย : ระดับความเหมาะสม
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน			
22. มีการชี้แจงแผนการเรียนการสอนให้ทราบ	3.21	0.66	มาก
23. ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.03	0.67	มาก
24. เลือกใช้วิธีสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	3.17	0.59	มาก
25. มีการเชิญภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือผู้มีประสบการณ์ในวิชาชีพที่เรียนมาถ่ายทอดความรู้	2.44	0.89	น้อย
26. ให้ปฏิบัติงานเป็นรายบุคคล	3.23	0.76	มาก
27. ให้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม	2.70	0.90	มาก
28. มีการชมเชย และให้กำลังใจนักศึกษาขณะปฏิบัติงาน	3.00	0.77	มาก
29. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น และซักถามในระหว่างเรียน	3.35	0.69	มาก
30. มีการสาธิตการปฏิบัติงานให้นักศึกษาดูก่อนให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติงาน	3.37	0.63	มาก
รวม	3.06	0.51	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนการเชิญภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือผู้มีประสบการณ์ในวิชาชีพที่เรียนมาถ่ายทอดความรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
หลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	การแปลความหมาย : ระดับความเหมาะสม
ด้านสื่อการเรียนการสอน			
31. สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	3.34	0.57	มาก
32. สื่อการเรียนการสอนอยู่ในสภาพดี พร้อมจะใช้สอน	3.28	0.63	มาก
33. ปริมาณอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน มีเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา	3.28	0.71	มาก
34. สื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัย	3.20	0.67	มาก
35. ห้องสมุดมีตำรา และเอกสาร เพื่อการศึกษาค้นคว้า ในเนื้อหาที่เรียน	2.57	0.73	มาก
36. สื่อการเรียนการสอนที่นำมาใช้ช่วยให้ผู้เรียนเกิด ทักษะ และมีประสบการณ์ตรงมากขึ้น	3.06	0.60	มาก
37. มีใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการสอน	2.97	0.77	มาก
รวม	3.10	0.46	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร วิชาชีพพระยະສັນ
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ด้านสื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสม โดยรวมและรายข้อว่า มีความเหมาะสม
อยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	การแปลความหมาย : ระดับความเหมาะสม
ด้านการวัดและการประเมินผล			
38. การประเมินผลกำหนดมาตรฐานไว้เหมาะสม	3.06	0.51	มาก
39. มีการแจ้งเกณฑ์ และวิธีการประเมินผลก่อนการเรียน	3.01	0.62	มาก
40. มีการประเมินผลหลายรูปแบบ เช่น ประเมินจาก สภาพจริง ประเมินจากแบบทดสอบ	3.06	0.61	มาก
41. การประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหา และจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร และวัตถุประสงค์การสอน	3.15	0.51	มาก
42. การประเมินผลมีความชัดเจน ถูกต้องตามเกณฑ์ ที่กำหนด	3.14	0.51	มาก
43. การประเมิน ประเมินจากผลงานด้วยความยุติธรรม	3.13	0.53	มาก
44. มีการแจ้งผลการเรียนให้นักศึกษาทราบ	3.07	0.59	มาก
45. นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน	2.91	0.70	มาก
รวม	3.07	0.44	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ด้านการวัดและการประเมินผล โดยรวมและรายข้อว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ
มาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม อายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม สถานที่ศึกษา สาขาวิชาที่เรียน จำนวนชั่วโมงของหลักสูตร และรอบการเรียน ดังแสดงไว้ในตาราง 9 - 21

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็น	อายุ						รวม (N=234)	
	20ปี และต่ำกว่า (N=39)		21 – 25 ปี (N=63)		26 ปี ขึ้นไป (N=132)			
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. ด้านหลักสูตร	3.32	0.32	3.27	0.39	3.24	0.42	3.26	0.40
2. ด้านครูผู้สอน	3.25	0.40	3.24	0.40	3.24	0.46	3.24	0.43
3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรม การเรียนการสอน	3.02	0.47	3.17	0.49	3.00	0.51	3.05	0.50
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.15	0.38	3.18	0.48	3.04	0.45	3.09	0.45
5. ด้านการวัดและประเมินผล	3.13	0.45	3.05	0.43	3.05	0.44	3.06	0.44
รวม	3.18	0.34	3.18	0.34	3.11	0.38	3.14	0.36

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาในแต่ละกลุ่มอายุ มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.20	0.10	0.64	0.52
	ภายในกลุ่ม	231	37.08	0.16		
	รวม	233	37.28			
2. ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.00	0.00	0.01	0.98
	ภายในกลุ่ม	231	44.69	0.19		
	รวม	234	44.70			
3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรม การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.28	0.64	2.53	0.08
	ภายในกลุ่ม	231	58.47	0.25		
	รวม	234	59.75			
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.03	0.51	2.53	0.08
	ภายในกลุ่ม	231	47.26	0.20		
	รวม	234	48.29			
5. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.23	0.11	0.60	0.54
	ภายในกลุ่ม	231	45.14	0.19		
	รวม	234	45.37			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.26	0.13	0.97	0.37
	ภายในกลุ่ม	231	31.28	0.13		
	รวม	234	31.54			

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน
หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพ

ความคิดเห็น	อาชีพ				t
	ยังไม่ประกอบอาชีพ		ประกอบอาชีพ		
	(N=84)		(N=150)		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. ด้านหลักสูตร	3.28	0.41	3.25	0.39	0.06
2. ด้านครูผู้สอน	3.22	0.46	3.26	0.42	-0.59
3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	3.00	0.56	3.08	0.47	-1.28
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.06	0.51	3.11	0.41	-0.87
5. ด้านการวัดและประเมินผล	3.03	0.44	3.08	0.43	-0.82
รวม	3.12	0.39	3.16	0.35	-0.77

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน
หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับความรู้เดิม

ความคิดเห็น	ระดับความรู้เดิม				t
	ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา (N=96)		สายอาชีพ และปริญญาตรีขึ้นไป (N=138)		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. ด้านหลักสูตร	3.24	0.39	3.28	0.40	-0.81
2. ด้านครูผู้สอน	3.16	0.43	3.30	0.43	-2.34*
3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	2.94	0.50	3.13	0.49	-2.74**
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.07	0.42	3.11	0.47	-0.65
5. ด้านการวัดและประเมินผล	3.01	0.42	3.10	0.45	-1.38
รวม	3.09	0.34	3.18	0.37	1.98*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาที่มีระดับความรู้เดิมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานที่ศึกษา

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3	0.83	0.27	1.74	0.15
	ภายในกลุ่ม	230	36.45	0.15		
	รวม	233	37.28			
2. ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	5.77	1.92	11.36**	0.00
	ภายในกลุ่ม	230	38.92	0.16		
	รวม	233	44.70			
3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรม การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	10.25	3.41	15.88**	0.00
	ภายในกลุ่ม	230	49.50	0.21		
	รวม	233	59.75			
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	4.04	1.34	7.01**	0.00
	ภายในกลุ่ม	230	44.25	0.19		
	รวม	233	48.29			
5. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3	2.84	0.94	5.12**	0.00
	ภายในกลุ่ม	230	42.53	0.18		
	รวม	233	45.37			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	4.02	1.34	11.22**	0.00
	ภายในกลุ่ม	230	27.51	0.11		
	รวม	233	31.54			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาที่เรียนสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่า ค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่มีความแตกต่างกัน จึงมีการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ ผลปรากฏตามตาราง 14 -17

ตาราง 14 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ด้านครูผู้สอน จำแนกตามสถานที่ศึกษา

สถานที่ศึกษา	$\bar{X}$	วิทยาลัย สารพัดช่าง พระนคร	วิทยาลัย สารพัดช่าง นครหลวง	วิทยาลัย สารพัดช่าง สีพระยา	วิทยาลัย สารพัดช่าง ธนบุรี
		3.01	3.11	3.34	3.39
ด้านครูผู้สอน					
วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	3.01	-	0.10	0.33*	0.38*
วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	3.11		-	0.23*	0.28*
วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา	3.34			-	0.05
วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	3.39				-

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา และนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง
ธนบุรี มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนด้านครูผู้สอน ว่ามีเหมาะสมมากกว่านักศึกษาวิทยาลัย
สารพัดช่างพระนคร กับนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 15 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยศัน ประเภท
วิชาพาณิชยกรรม ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามสถานที่ศึกษา

สถานที่ศึกษา	$\bar{X}$	วิทยาลัย	วิทยาลัย	วิทยาลัย	วิทยาลัย
		สารพัดช่าง	สารพัดช่าง	สารพัดช่าง	สารพัดช่าง
		พระนคร	นครหลวง	สีพระยา	ธนบุรี
	$\bar{X}$	2.78	2.89	3.03	3.29
ด้านวิธีสอนและกิจกรรม					
การเรียนการสอน					
วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	2.78	-	0.11	0.25*	0.51*
วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	2.89		-	0.14	0.40*
วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา	3.03			-	0.26*
วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	3.29				-

จากตาราง 15 แสดงว่า นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนว่า เหมาะสมมากกว่านักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง และนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนว่าเหมาะสมมากกว่านักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 16 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภท
วิชาพาณิชยกรรม ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกตามสถานที่ศึกษา

สถานที่ศึกษา	$\bar{X}$	วิทยาลัย	วิทยาลัย	วิทยาลัย	วิทยาลัย
		สารพัดช่าง	สารพัดช่าง	สารพัดช่าง	สารพัดช่าง
		พระนคร	นครหลวง	สีพระยา	ธนบุรี
	$\bar{X}$	2.94	2.99	3.06	3.25
ด้านสื่อการเรียนการสอน					
วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	2.94	-	0.05	0.12	0.31*
วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	2.99		-	0.07	0.26*
วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา	3.06			-	0.19*
วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	3.25				-

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ว่าเหมาะสมมากกว่านักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง และนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภท วิชาพาณิชยกรรม ด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตามสถานที่ศึกษา

สถานที่ศึกษา	$\bar{X}$	วิทยาลัย	วิทยาลัย	วิทยาลัย	วิทยาลัย
		สารพัดช่าง	สารพัดช่าง	สารพัดช่าง	สารพัดช่าง
		พระนคร	นครหลวง	สีพระยา	ธนบุรี
		2.93	2.97	3.04	3.19

ด้านการวัดและประเมินผล					
วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	2.93	-	0.04	0.11	0.26*
วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	2.97		-	0.07	0.22*
วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา	3.04			-	0.15*
วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	3.19				-

จากตาราง 17 แสดงว่า นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ว่าเหมาะสมมากกว่านักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง และนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน

ความคิดเห็น	สาขาวิชาที่เรียน				t
	คอมพิวเตอร์ (N=185)		สาขาอื่น (N=49)		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. ด้านหลักสูตร	3.26	0.39	3.25	0.41	0.17
2. ด้านครูผู้สอน	3.25	0.430	3.22	0.45	0.38
3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	3.09	0.52	2.92	0.43	2.09*
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.13	0.43	2.93	0.49	2.79**
5. ด้านการวัดและประเมินผล	3.06	0.46	3.06	0.35	-0.03
รวม	3.16	0.37	3.08	0.35	1.38

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 18 แสดงว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามจำนวนชั่วโมงของหลักสูตร

ความคิดเห็น	จำนวนชั่วโมงของหลักสูตร				t
	75 ชั่วโมง		มากกว่า 75 ชั่วโมง		
	(N=84)		(N=150)		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. ด้านหลักสูตร	3.26	0.43	3.26	0.38	0.03
2. ด้านครูผู้สอน	3.23	0.47	3.25	0.42	-0.33
3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	3.19	0.56	2.97	0.45	3.31**
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.23	0.42	3.02	0.45	3.44**
5. ด้านการวัดและประเมินผล	3.12	0.49	3.03	0.40	1.38
รวม	3.21	0.39	3.11	0.34	1.99*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 19 แสดงว่า นักศึกษาที่เรียนจำนวนหลักสูตรต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตร วิชาชีพพระยะสัน ประเททวิชาพาณิขยกรรม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามรอบการเรียนรู้

ความคิดเห็น	รอบการเรียนรู้							
	เข้า		บ่าย		ค่ำ		รวม	
	(N=95)		(N=38)		(N=101)		(N=234)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. ด้านหลักสูตร	3.25	0.39	3.24	0.28	3.29	0.43	3.26	0.40
2. ด้านครูผู้สอน	3.25	0.39	3.18	0.44	3.26	0.47	3.24	0.43
3. ด้านวิธีสอนและ กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน	3.11	0.44	2.93	0.52	3.04	0.54	3.05	0.50
4. ด้านสื่อการเรียนรู้ การสอน	3.10	0.47	3.04	0.38	3.10	0.46	3.09	0.45
5. ด้านการวัดและ ประเมินผล	3.05	0.43	2.98	0.38	3.11	0.46	3.06	0.44
รวม	3.15	0.33	3.08	0.31	3.16	0.41	3.14	0.36

จากตาราง 20 แสดงว่า นักศึกษาที่เรียนรอบต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเททวิชาพาณิขยกรรม โดยรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 21 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามรอบการเรียน

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.95	0.04	0.29
	ภายในกลุ่ม	231	37.19	0.16	
	รวม	233	37.28		
ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.16	0.08	0.43
	ภายในกลุ่ม	231	44.53	0.19	
	รวม	233	44.70		
ด้านวิธีสอนและกิจกรรม การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.89	0.44	1.75
	ภายในกลุ่ม	231	58.86	0.25	
	รวม	233	59.75		
ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.10	0.05	0.26
	ภายในกลุ่ม	231	48.18	0.20	
	รวม	233	48.29		
ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.49	0.24	1.26
	ภายในกลุ่ม	231	44.88	0.19	
	รวม	233	45.37		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.20	0.10	0.76
	ภายในกลุ่ม	231	31.33	0.13	
	รวม	233	31.54		

จากตาราง 21 แสดงว่า นักศึกษาที่เรียนรอบต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตร วิชาชีพพระยะสัน ประเทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยเสนอในรูปความถี่ประกอบความเรียงจากคำถามปลายเปิดที่ได้รับทั้งหมด ดังตาราง 28

ตาราง 22 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษา จากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

ข้อที่	ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่
	ด้านหลักสูตร	
	ปัญหา	
1	หลักสูตรยังไม่แน่นพอถ้าเทียบกับวิทยาลัยอื่น.....	1
2	ระยะเวลาน้อยเกินไป.....	4
3	ด้านคอมพิวเตอร์ ควรมีหลักสูตรอื่นๆ	1
4	ควรมีการสอนวิชาชีพพระยะสัน ๑ เช่น 1 เดือน หรือ 2 สัปดาห์.....	1
5	ควรมีหลักสูตรใหม่ ๑ ให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน.....	3
6	หลายหลักสูตรมีผู้สนใจเรียนมาก แต่ไม่สามารถเปิดสอนได้เพียงพอกับความ ต้องการ.....	4
	ข้อเสนอแนะ	
1	ควรเพิ่มเติมหลักสูตรให้มากขึ้น.....	8
2	ควรดูแลแนวโน้มของตลาดและเปิดวิชาที่เกี่ยวข้อง สอดคล้อง.....	2
3	ควรปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา.....	3
4	ควรกำหนดอายุ และความรู้ของผู้เข้าเรียน.....	1
5	ควรเพิ่มระยะเวลาของหลักสูตร.....	4
6	ควรเปิดหลักสูตรระยะสั้น ๑.....	1
7	ควรรับนักศึกษาแผนกคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น.....	2
8	หลักสูตรที่เปิดสอนควรประยุกต์ใช้กับวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ได้.....	1
9	ควรใช้เวลาในการปรับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนให้มากขึ้น.....	1
10	ควรเปิดสอนในวันเสาร์-อาทิตย์.....	1
11	ควรมีหลักสูตรต่อเนื่องในชั้นสูงขึ้นไป.....	1
12	ควรมีหลักสูตรคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น.....	3

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่
	ด้านครูผู้สอน	
	ปัญหา	
1	สอนไม่ทั่วถึง.....	1
2	สอนเร็ว บางครั้งตามไม่ทัน.....	4
3	ครูผู้สอนพูดมาก.....	1
4	ครูมีจำนวนน้อย.....	1
	ข้อเสนอแนะ	
1	ครูผู้สอนพูดให้น้อยลง.....	1
2	ควรเพิ่มบุคลากร.....	1
3	ควรมีผู้ช่วยครู.....	2
4	ครูควรถามให้นักศึกษาตอบเพื่อมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน.....	1
	ด้านวิธีสอนและสื่อการเรียนการสอน	
	ปัญหา	
1	นักศึกษาไม่กล้าพูดหรือแสดงความคิดเห็น.....	1
2	รายละเอียดเนื้อหาเยอะเกินไป ควรเน้นเนื้อหาสำหรับผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐาน.....	2
3	ครูสอนซ้ำเกินไป ทำให้เบื่อ.....	1
	ข้อเสนอแนะ	
1	ควรสอนตัวต่อตัวเพื่อให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ.....	1
2	ควรมีเครื่องฉายภาพช่วยในการสอน.....	1
	ด้านสื่อการเรียนการสอน	
	ปัญหา	
1	เครื่องคอมพิวเตอร์มีปัญหาเรื่องระบบบ่อย.....	3
2	ขนาดของสื่อที่ใช้ไม่เหมาะสม และแสงสว่างภายในห้องเรียนไม่เพียงพอ.....	3
3	สื่อมีไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัย และมีปัญหาในขณะใช้งาน.....	6
4	ไม่มีใบความรู้แจก ตำราคอมพิวเตอร์ประกอบการเรียนการสอน.....	2
5	อุปกรณ์ชำรุด ขาดการซ่อมบำรุง ไม่สามารถใช้อุปกรณ์การเรียนได้เต็มที่.....	3
	ข้อเสนอแนะ	
1	ควรมีการให้ความรู้เบื้องต้นในการซ่อมอุปกรณ์ขณะใช้งาน.....	2
2	ควรจัดหาสื่อการสอนที่ดี สะดวกในการใช้งาน.....	2
3	ควรทำการซ่อมแซมให้พร้อมใช้งาน.....	5
4	ควรเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมเมื่อแรกเข้า และแจ้งผู้เรียนทราบด้วย.....	2
5	ควรจัดงบประมาณในการซ่อมแซม.....	3

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่
	ด้านการวัดและประเมินผล	
	ปัญหา	
1	การแจ้งผลการประเมิน.....	1
2	ควรถามความต้องการในการวัดผล ไม่ควรกำหนดตายตัว.....	1
3	ยังไม่เข้มงวดในการสอบ มีการลอกกัน.....	1
	ข้อเสนอแนะ	
1	ควรจัดให้มีการสอบวัดผลทั้งทฤษฎี และปฏิบัติ เมื่อจบหลักสูตร.....	1
2	ควรแจ้งผลการประเมินให้ทราบทุกครั้ง.....	1
3	ควรกำหนดเกณฑ์ให้ชัดเจน ถ้าไม่ผ่านให้สอบแก้ตัว.....	1

จากตาราง 22 แสดงว่า นักศึกษามีปัญหา และข้อเสนอแนะ ควรปรับปรุงเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านหลักสูตร เรียงลำดับปัญหาจากความถี่มากไปน้อยได้ดังนี้ คือ ระยะเวลาในการเรียนน้อยเกินไป หลายหลักสูตรมีผู้สนใจเรียนมาก แต่ไม่สามารถเปิดสอนได้เพียงพอกับความต้องการ และลำดับรองลงมา คือ ควรมีหลักสูตรใหม่ ๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ส่วนข้อเสนอแนะ เรียงจากลำดับมากไปหาน้อยคือเพิ่มเติมหลักสูตรให้มากขึ้น ควรเพิ่มระยะเวลาของหลักสูตร ควรปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา คอมพิวเตอร์ควรมีหลักสูตรให้มากขึ้น

ด้านครูผู้สอน เรียงลำดับปัญหาจากความถี่มากไปน้อยได้ดังนี้ คือ ครูสอนเร็ว บางครั้งตามไม่ทัน ลำดับรองลงมาคือ สอนไม่ทั่วถึง ครูผู้สอนพูดมาก และครูมีจำนวนน้อย ส่วนข้อเสนอแนะ คือ ครูผู้สอนพูดให้น้อยลง ควรเพิ่มบุคลากร ควรมีผู้ช่วยครู ครูควรถามให้นักศึกษาตอบเพื่อมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษามีปัญหา คือ รายละเอียดเนื้อหาเยอะเกินไป ควรเน้นเนื้อหาสำหรับผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐาน นักศึกษาไม่กล้าพูดหรือแสดงความคิดเห็น ครูสอนซ้ำเกินไป ทำให้เบื่อ ส่วนข้อเสนอแนะ คือ ควรสอนตัวต่อตัวเพื่อให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ควรมีเครื่องฉายภาพช่วยในการสอน

ด้านสื่อการเรียนการสอน เรียงลำดับปัญหาจากความถี่มากไปน้อยได้ดังนี้ คือ สื่อมีไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัย และมีปัญหาในขณะใช้งาน รองลงมาคือ เครื่องคอมพิวเตอร์มีปัญหาเรื่องระบบบอย ขนาดของสื่อที่ใช้ไม่เหมาะสม และแสงสว่างภายในห้องเรียนไม่เพียงพอ อุปกรณ์ชำรุด ขาดการซ่อมบำรุง ไม่สามารถใช้อุปกรณ์การเรียนได้เต็มที่ ส่วนข้อเสนอแนะ คือ ควรทำการซ่อมแซมให้พร้อมใช้งาน ควรจัดหาสื่อการเรียนที่ดี สะดวกในการใช้งาน

ด้านการวัดและประเมินผล เรียงลำดับปัญหาจากความถี่มากไปน้อยได้ดังนี้ คือ การแจ้งผลการประเมิน ควรถามความต้องการในการวัดผล ไม่ควรกำหนดตายตัว ยังไม่เข้มงวดในการสอบ มีการลอกกัน ส่วนข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดให้มีการสอบวัดผลทั้งทฤษฎี และปฏิบัติ เมื่อจบหลักสูตร ควรแจ้งผลการประเมินให้ทราบทุกครั้ง กำหนดเกณฑ์ ถ้าไม่ผ่านให้สอบแก้ตัว

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูผู้สอน ประเทวิชาพาณิชยกรรม และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักศึกษา มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ และตลาดแรงงาน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกอายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม สถานที่ศึกษา สาขาวิชาที่เรียน จำนวนชั่วโมงของหลักสูตร และรอบการเรียน
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเทวิชาพาณิชยกรรม ใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนประเทวิชาพาณิชยกรรม และผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดการศึกษา และปรับปรุงการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเทวิชาพาณิชยกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน สังคม ตลาดแรงงาน และบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ตั้งไว้

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร สาขาคอมพิวเตอร์ และสาขาอื่น ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 234 คน

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีระดับความรู้เดิมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่สถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่เรียนสาขาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
6. นักศึกษาที่จำนวนชั่วโมงของหลักสูตรต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
7. นักศึกษาที่เรียนรอบต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ได้ทำการศึกษาในกลุ่มเป้าหมาย ที่เป็นนักศึกษา หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 234 คน ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์กลับคืนจำนวน 234 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณ (Rating Scale) 4 ระดับ โดยสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม สถานที่ศึกษา สาขาวิชาที่เรียน จำนวนชั่วโมงของหลักสูตร และรอบการเรียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามประเภทเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โดยจำแนกออกเป็น 5 ด้าน รวม 45 ข้อ ได้แก่ ด้านหลักสูตร จำนวน 9 ข้อ ด้านครูผู้สอน จำนวน 12 ข้อ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 9 ข้อ ด้านสื่อการเรียนการสอน จำนวน 7 ข้อ และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 8 ข้อ รวมทั้งหมด 45 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) เพื่อทราบปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการนำเสนอในรูปความถี่ประกอบความเรียง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences/ Sciences/ Personal Computer Plus) โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยการหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ทั้ง 5 ด้าน โดยการหาคำนวนหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยรวมทุกด้านและรายด้าน ตามเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน 4 ระดับ
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติ t - test ระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')
4. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิดตอนที่ 3 โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการนำเสนอในรูปความถี่ประกอบความเรียง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล สรุปได้ดังนี้

1. ด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด 234 คน

ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุ 26 ปีขึ้นไป ประกอบอาชีพแล้ว มีระดับความรู้เดิมสายอาชีพและปริญญาตรีขึ้นไป เป็นนักศึกษาที่วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรีมากกว่าวิทยาลัยอื่น นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกเรียนสาขาคอมพิวเตอร์ เรียนหลักสูตรที่มีชั่วโมงมากกว่า 75 ชั่วโมง และเป็นนักศึกษาเรียนรอบค้ำมากกว่ารอบอื่น
2. นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
 - 2.1 ด้านหลักสูตร นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
 - 2.2 ด้านครูผู้สอน นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเทวิชาพาณิชยกรรม มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนการเชิญภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือผู้มีประสบการณ์ในวิชาชีพที่เรียนมาถ่ายทอดความรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

2.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเทวิชาพาณิชยกรรม มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.5 ด้านการวัดและการประเมินผล นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเทวิชาพาณิชยกรรม มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม สถานที่ศึกษา สาขาวิชาที่เรียน จำนวนชั่วโมงของหลักสูตร และรอบการเรียน สรุปผลได้ดังนี้

3.1 นักศึกษาที่มีอายุ อาชีพ และรอบการเรียน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 นักศึกษาที่มีระดับความรู้เดิมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 นักศึกษาที่เรียนสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.4 นักศึกษาที่เรียนจำนวนชั่วโมงของหลักสูตรต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเทวิชาพาณิชยกรรม ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด ได้ผลดังนี้

4.1 ด้านหลักสูตร เรียงลำดับปัญหาจากความถี่มากไปน้อยได้ดังนี้ คือ ระยะเวลาในการเรียนน้อยเกินไป หลายหลักสูตรมีผู้สนใจเรียนมาก แต่ไม่สามารถเปิดสอนได้เพียงพอกับความต้องการ และลำดับรองลงมา คือ ควรมีหลักสูตรใหม่ ๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ส่วนข้อเสนอแนะ เรียงจากลำดับมากไปหาน้อย คือ เพิ่มเติมหลักสูตรให้มากขึ้น ควรเพิ่มระยะเวลาของหลักสูตร ควรปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา คอมพิวเตอร์ควรมีหลักสูตรให้มากขึ้น

4.2 ด้านครูผู้สอน เรียงลำดับปัญหาจากความถี่มากไปน้อยได้ดังนี้ คือ ครูสอนเร็ว บางครั้งตามไม่ทัน ลำดับรองลงมาคือ สอนไม่ทั่วถึง ครูผู้สอนพูดมาก และครูมีจำนวนน้อย ส่วนข้อเสนอแนะ คือ ครูผู้สอนพูดให้น้อยลง ควรเพิ่มบุคลากร ควรมีผู้ช่วยครู ครูควรถามให้นักศึกษาตอบเพื่อมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

4.3 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน เรียงลำดับปัญหาจากความถี่มากไปน้อยได้ดังนี้ คือ รายละเอียดเนื้อหาเยอะเกินไป ควรเน้นเนื้อหาสำหรับผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐาน นักศึกษาไม่กล้าพูดหรือแสดงความคิดเห็น ครูสอนซ้ำเกินไป ทำให้เบื่อ ส่วนข้อเสนอแนะ คือ ควรสอนตัวต่อตัวเพื่อให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ควรมีเครื่องฉายภาพช่วยในการสอน

4.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน เรียงลำดับปัญหาจากความถี่มากไปน้อยได้ดังนี้ คือ สื่อมีไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัย และมีปัญหาในขณะใช้งาน รองลงมาคือ เครื่องคอมพิวเตอร์มีปัญหาเรื่องระบบบอ่ย ขนาดของสื่อที่ใช้ไม่เหมาะสม และแสงสว่างภายในห้องเรียนไม่เพียงพอ อุปกรณ์ชำรุด ขาดการซ่อมบำรุง ไม่สามารถใช้อุปกรณ์การเรียนได้เต็มที่ ส่วนข้อเสนอแนะ คือ ควรทำการซ่อมแซมให้พร้อมใช้งาน ควรจัดหาสื่อการเรียนที่ดี สะดวกในการใช้งาน

4.5 ด้านการวัดและประเมินผล ปัญหา คือ การแจ้งผลการประเมิน ควรถามความต้องการในการวัดผล ไม่ควรกำหนดตายตัว ยังไม่เข้มงวดในการสอบ มีการลอกกัน ส่วนข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดให้มีการสอบวัดผลทั้งทฤษฎี และปฏิบัติ เมื่อจบหลักสูตร ควรแจ้งผลการประเมินให้ทราบทุกครั้ง กำหนดเกณฑ์ให้ชัดเจน ถ้าไม่ผ่านให้สอบแก้ตัว

การอภิปรายผล

จากการความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลจากการศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพการจัดการศึกษาในปัจจุบันของวิทยาลัยสารพัดช่างได้มีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของวิทยาลัยสารพัดช่าง ที่จะต้องดำเนินการเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน และตลาดแรงงาน และสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งวิทยาลัยสารพัดช่างได้ดำเนินการตามแผน

พัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ซึ่งกรมอาชีวศึกษาได้จัดทำขึ้นเพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดได้ถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด และจากแผนพัฒนาอาชีวศึกษาดังกล่าวได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของวิทยาลัยสารพัดช่างไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะหัวข้อนโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษาและพื้นฐานการศึกษาข้อ 8 ที่ระบุว่า "ส่งเสริมการบริการวิชาชีพระยะสั้นแก่ชุมชนอย่างกว้างขวางสอดคล้องกับความต้องการของบุคคล สภาพทรัพยากรท้องถิ่น และตลาดแรงงาน" และนโยบายและมาตรการของแผนพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) กรมอาชีวศึกษา นโยบายข้อ 1 "ขยายโอกาสทางการศึกษาและฝึกวิชาชีพให้กว้างขวางและเสมอภาคมากขึ้น เฉพาะอย่างยิ่ง การขยายโอกาสให้ผู้มีฐานะยากจนในชนบท รวมทั้งให้สามารถสนองความต้องการกำลังคน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งวิทยาลัยสารพัดช่างทุกแห่งต้องทำการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้จึงพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ประเภทวิชาพาณิชยกรรมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านหลักสูตร นักศึกษามีความเห็นโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เป็นหลักสูตรที่จัดขึ้นโดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน และตลาดแรงงานเป็นสำคัญ โดยกำหนดเวลาเรียนอย่างหลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับอาชีพ และสภาวะการปัจจุบัน ทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนสาขาวิชาต่าง ๆ ได้สะดวก โดยใช้เวลาเรียนไม่มากนัก และได้เรียนเฉพาะเจาะจงในเรื่องที่ต้องการเรียนเท่าที่จำเป็นจริง ๆ (กรมอาชีวศึกษา. 2536 : 8) นอกจากนี้ วิทยาลัยสารพัดช่างยังมีอิสระในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรที่เปิดสอนในสถานศึกษาได้ตามสภาพความต้องการของสถานศึกษา และความต้องการของท้องถิ่นเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับปริญญ์ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา (2542 : 29) ที่กล่าวว่า จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปในลักษณะต่าง ๆ หลักสูตรในอนาคตต้องเตรียมกำลังคนให้เหมาะสมกับงานด้านอุตสาหกรรมขนาดย่อม ด้านอุตสาหกรรมขนาดท้องถิ่น โดยเตรียมกำลังคนในด้านความรู้ ทักษะ และลักษณะนิสัย ตลอดจนให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพธุรกิจ จัดหลักสูตรได้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร เลิศมังกรว (2545 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น มีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตรและเนื้อหา อยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของสมจิตต์ ยิงยง ดำรงฤทธิ์ (2540 : 84) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตรอยู่ในระดับน้อย

1.2 ด้านครูผู้สอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนได้มีการพัฒนาตนเอง โดยได้รับการสนับสนุนจากสถานศึกษาให้ไปฝึกอบรม ดูงาน และศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี และครูผู้สอนมีความชำนาญในการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง และครูผู้สอนมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักศึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาถามเมื่อมี

ปัญหาหรือข้อสงสัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ วงศ์สวัสดิ์ (2538 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ดำเนินการโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปทุมธานี พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเป็นกันเองของครูผู้สอน ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม และครูผู้สอนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่สอน ดังที่ปริญญา पालกะวงศ์ ณ ออยุธยา (2542 : 128) กล่าวว่า ครูธุรกิจจะต้องเป็นผู้มีความรู้ รู้หลักการสอน มีเทคนิคและวิธีการถ่ายทอดวิชาความรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับนักเรียนและบุคคลทั่วไป ความรู้ที่ครูถ่ายทอดให้ ถ้านักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จะช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในตัวเอง พร้อมที่จะรับฟังและปฏิบัติตาม ครูต้องอุทิศเวลาให้กับนักเรียนมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมพร เลิศมังกรวง (2545 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน มีปัญหาการเรียนด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับน้อย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมนัส ศรีกัลยา (2533 : 66) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรพระยะสัน โรงเรียนสารพัดช่าง เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และนพพร ธนวัฒน์ (2536 : 79) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรพระยะสัน ในคณะกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาวิชาชีพพระยะสัน มีปัญหาการเรียนด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมจิตร ยิงยงดำรงฤทธิ์ (2540 : 85) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรพระยะสัน แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนการ ด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับทัศนีย์ ตรีธาร (2544 : 71) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต ด้านอาจารย์ผู้สอน มีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผลจากการพัฒนาหลักสูตรและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนได้มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตามไปด้วย โดยเฉพาะการเรียนวิชาชีพต้องให้ผู้เรียนได้เห็นขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติ ครูผู้สอนจึงมีการสาธิตการปฏิบัติงานให้นักศึกษาดูก่อนให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติงาน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น และซักถามข้อสงสัยระหว่างเรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จริง มากกว่าการจดจำ สอดคล้องกับวัลลภ กันทรัพย์ (2533 : 3) กล่าวว่า การสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรใหม่นั้น คือ การสอนให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ เป็นการสอนวิธีการคิด วิธีการทำ วิธีการแก้ปัญหการทำงานอย่างฉลาด และอย่างรู้ขั้นตอน เรียกว่า รู้อย่างคล่องแคล่ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิตร ยิงยงดำรงฤทธิ์ (2540 : 85) พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียน ด้านกระบวนการสอน อยู่ในระดับน้อย ครูอาจารย์ได้มีการจัดหา และจัดทำสื่อการสอนที่ทันสมัยมาใช้ประกอบการสอน มีการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา และสภาพของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดทักษะยิ่งขึ้น

1.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนได้จัดให้มีสื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา อยู่ในสภาพดี พร้อมจะใช้

สอน มีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และสื่อการเรียนการสอนที่นำมาใช้สอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะ และมีประสบการณ์ตรงมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนีย์ ตรีธาร (2544 : 80) พบว่า การจัดการเรียนการสอนควรมีคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอกับนักเรียน อาจเป็นเพราะปัจจุบันคอมพิวเตอร์เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นมาก เป็นทั้งสื่อการเรียนการสอน การสืบค้นข้อมูล การแสวงหาความรู้ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุมาพร สกลรักษ์ (2540 : 92) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ของวิทยาลัยพาณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของพวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง (2541 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า ควรสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอกับผู้เรียน

1.5 ด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และวัตถุประสงค์การสอน มีความชัดเจน ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด ประเมินด้วยความยุติธรรม หลายรูปแบบ โดยกำหนดมาตรฐานไว้เหมาะสม มีการแจ้งเกณฑ์ และวิธีการประเมินผลก่อนการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนีย์ ตรีธาร (2544 : 80) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่า ควรมีการประเมินผลก่อนเริ่มสอน เพื่อทราบพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคน เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาการจัดวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และเป็นแนวทางในการประเมินหลังเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรวีย์ เพียรเพชรเลิศ (2544 : 67) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรธุรกิจศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก การประเมินผลถือเป็นหน้าที่สำคัญของผู้สอน เพื่อที่จะทราบผลว่าการเรียนการสอนที่ผู้เรียนได้เรียนรู้นั้นได้รับผลตรงตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงไร

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตามอายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม สถานที่ศึกษา สาขาวิชาที่เรียน จำนวนชั่วโมงของหลักสูตร และรอบการเรียน เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ดังนี้

2.1 ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน โดยรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่มาเรียนในประเภทวิชาพาณิชยกรรม ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความสนใจและต้องการจะมีความรู้และทักษะทางวิชาชีพ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ หรือเพื่อพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จากความต้องการพื้นฐานที่คล้ายคลึงกัน เมื่อได้มาเรียนในสถาบันเดียวกัน อยู่ในสภาพเดียวกันย่อมทำให้นักศึกษามีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน นักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในวัยใกล้เคียงกัน โดยเป็นกลุ่มที่มีอายุ 21-25 ปี และ 26 ปีขึ้นไป ด้วย

เหตุนี้จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมจิตร ยิงยงดำรงฤทธิ์ (2540 : 82) พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐ จุลสุวรรณ (2537 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของวิทยาลัยสารพัดช่าง ได้เปิดทำการสอนด้านวิชาชีพให้กับบุคคลทั่วไปที่มีความต้องการศึกษาวิชาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพ หรือบุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้วเรียนเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ หรือเพื่อเปลี่ยนอาชีพใหม่ที่ดีกว่าเดิม หรือเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าผู้เรียนจะมีอาชีพใดก็สามารถเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้ตามความสนใจ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมจิตร ยิงยงดำรงฤทธิ์ (2540 : 82) พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีระดับความรู้เดิมต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นนักศึกษาที่เรียนสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา และนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนด้านครูผู้สอน ว่ามีเหมาะสมมากกว่านักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร กับนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนว่าเหมาะสมมากกว่านักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง และนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนว่าเหมาะสมมากกว่านักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักศึกษาวิทยาลัย

สารพัดช่างธนบุรี มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนด้านสื่อการเรียนการสอน ว่าเหมาะสมมากกว่า นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง และนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผล ว่าเหมาะสมมากกว่านักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง และนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.5 นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชา ชีวะระยะสั้น ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในแต่ละสาขาวิชามีความแตกต่างกันไปตามรายวิชา ซึ่งเป็นการเรียนการสอนเนื้อหาที่แตกต่างกัน จุดประสงค์รายวิชาแตกต่างกัน นอกจากนี้การเรียนวิชาการบัญชี เป็นลักษณะความรู้ความเข้าใจ การวิเคราะห์ คำนวณ ซึ่งมีผลลัพธ์ที่ชัดเจน ส่วนวิชาคอมพิวเตอร์ ผู้เรียนจะต้องใช้ความรู้ด้านภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐานในการเรียน และอาจารย์ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับระบบเป็นอย่างดี ซึ่งเป็นผลให้สื่อการเรียนการสอนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร เลิศมังกรวง (2545 : บทคัดย่อ)

2.6 นักศึกษาที่เรียนจำนวนชั่วโมงของหลักสูตรต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระยะเวลาในการเรียนที่ต่างกันทำให้นักศึกษามีความรู้สึกต่อรายวิชาแตกต่างกัน นักศึกษา บางคนอาจต้องการเรียนเพียงบางส่วนของวิชา แต่ก็ต้องเรียนให้ครบถ้วนตามรายวิชาที่กำหนดจึงจะได้รับ วุฒิบัตร เพื่อนำไปประกอบการสมัครงาน หรือเป็นเครื่องยืนยันว่าได้สำเร็จการศึกษาในสาขานั้น ๆ แล้ว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สถานศึกษาควรมีการปรับปรุงหลักสูตรทุก 2 ปี เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในสังคม และเทคโนโลยีเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
2. ขยายเวลาเรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในบางรายวิชาให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน โดยการสำรวจความต้องการของผู้เรียนก่อน
3. สถานศึกษาควรจัดรูปแบบวิธีการเรียนการสอนใหม่ โดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองมากที่สุด

4. สถานศึกษาควรกำหนดนโยบาย หรือแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนให้ ต่อเนื่อง และทั่วถึงทุกคน และสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้มีโอกาสไปศึกษา ดูงาน และฝึกอบรมทั้งในประเทศและต่างประเทศ

5. สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานในสถานประกอบการเพื่อผู้เรียน ได้เกิดทักษะ และประสบการณ์ตรง

6. จัดอบรม สัมมนา ในเรื่องการผลิตสื่อการเรียนการสอน และการซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับรายวิชาที่เปิดทำการสอน และมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อ

7. ควรมีการประชาสัมพันธ์การรับสมัคร และเปิดทำการสอนให้ทั่วถึง โดยอาจจะประชาสัมพันธ์ ทางสื่อต่าง ๆ ให้ประชาชนที่สนใจได้รับรู้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอน ของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่างในประเภทวิชาอื่น

2. ควรศึกษาวิจัยความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัย สารพัดช่าง ในเขตการศึกษาอื่น

3. ควรศึกษาวิจัยความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัย สารพัดช่าง ในทัศนะของครูผู้สอน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

4. ควรมีการติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันในแผนกวิชาต่าง ๆ ว่าบรรลุวัตถุประสงค์ ตามหลักสูตรที่ตั้งไว้หรือไม่

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การศึกษาอาชีพ, กอง. (2542). 2533-2541 8 ปี กองการศึกษาอาชีพ. กรุงเทพฯ: บริษัทอัมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- กิตติมา ปรีดีดิลก. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: อักษรพิพัฒน์.
- จินตนา ไบกาชุย. (2536). การเขียนสื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เจตจรัส ศรีรัตนพร. (2542). การศึกษาความสามารถในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนช่างอุตสาหกรรมที่จะจบจากวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชนะ กลีการ. (2530). ครูอาชีวศึกษาในอนาคต เอกสารโรเนียวประกันคุณภาพการสัมมนาผู้บริหาร สถานศึกษา กรมอาชีวศึกษา.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตรการพิมพ์.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2533). เทคโนโลยีการศึกษา : ทฤษฎีและการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์.
- ณรงค์ ฉายายนต์. (2526). ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางด้านการเรียนการสอนของ แผนกช่างเครื่องยนต์ ตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในโรงเรียนสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ทัศนีย์ ตรีธาร. (2544). ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร อดสาหกรรมศาสตร์บัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทรงสมร คชเลิศ. (2543). ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพาณิชยการธนบุรีและวิทยาลัยพาณิชยการเชตุพน. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธำรง บัวศรี. (2532). ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- นิภาพรรณ วิโรทัยสกุล. (2539). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษาสาขาวิชา บริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เขตกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2537). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2521). การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประจักษ์ ศรีวัฒนพงศ์. (2535). การติดตามผลหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ปรินูญา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา. (2542). หลักสูตรและการสอนธุรกิจศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซต.

พยุ่งศักดิ์ จันทรสุรินทร์. "การปฏิรูปการศึกษา," การอาชีวศึกษา. 1(4) : 6-7.

พันธ์เพ็ญ หีบเพ็ชร. (2540). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพพระยะสัน ตามทัศนะของนักศึกษา
ผู้ใหญ่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตภาคใต้. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

รุ่ง แก้วแดง (2543). ปฏิวัติการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : มติชน.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
สุจริยสาส์น.

วาสนา ชาวหา. (2522). เทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรสยามการพิมพ์.

วีรพันธ์ สิทธิพงศ์. (ม.ป.ป.). ลักษณะการแห่งครูอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัท เอ.พี.กราฟิค ดีไซน์ และ
การพิมพ์จำกัด.

วีรพันธ์ สิทธิพงศ์, และคณะ (2544). การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาศึกษา
ศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศศิประภา งามขำ. (2540). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างกลุ่มภาคกลาง.
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
ถ่ายเอกสาร.

ศิริกาญจน์ ธนวัฒน์เดชากุล. (2542). ปัญหาการเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของคนพิการโรงเรียน
อาชีวพระมหาไถ่ จังหวัดชลบุรี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
สมคะเน คำจูน. (2528). การศึกษาปัญหาและความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ที่มีต่อการสอนเสริมในกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

สมจิต ยิ่งยงดำรงฤทธิ์. (2540). การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนก
วิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

สมบุญ สวงนญาติ. (2534). เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
การศาสนา กรมศาสนา.

สมพงษ์ อุดมโชคทรัพย์. (2539). ความพึงพอใจในการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สมพร เลิศมังกรวง. (2545). ปัญหาการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ประเภทวิชา
พาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สังต์ อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วงเดือนการพิมพ์.

สุจิต เพียรชอบ. (2533). วิธีสอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุทธิพร คล้ายเมืองปัก. (2543, มิถุนายน). "ยาขมหม้อใหญ่ของครูไทยสายพันธุ์เก่า".

วิชาการ. 3 (6) : 47-48.

สุทธิพร คล้ายเมืองปัก. (2543, กุมภาพันธ์). "บทบาทของครู กับรูปแบบการเรียนการสอนที่เปลี่ยนไป"
วิชาการ. 3 (2) : 26 – 29.

สุนทร จันทศรี. (2530). *การประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
สุรัชย์ ลิกขาบัณฑิต. (2528). *การผลิตวัสดุเทคโนโลยีทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ.

สุรวีย์ เพียรเพชรเลิศ. (2544). *ความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลัก
สูตรธุรกิจศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2544). *จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ธีระป้อม
วรรณกรรม.

อัปสร มีสิงห์. (2544. มกราคม – มีนาคม). "บทบาทของครูกับหลักสูตรฉบับปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตร".
พัฒนาหลักสูตร. วิชาการ. 10 (4) : 12 - 13

อาชีวศึกษา, กรม.. *หลักสูตรวิชาชีพพระยศชั้นพุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม*.

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ 2540 : ม.ป.พ., ม.ป.ป.

อาชีวศึกษา, กรม. (2536). *คู่มือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2536 ประเภทวิชา
บริหารธุรกิจ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา 2 หน่วยศึกษานิเทศก์.

อุมารพร สกลรักษ์. (2540). *ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการ
เรียนการสอนของวิทยาลัยพาณิชยกรรมอาชีวศึกษา*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อุทัย ลือสกุล. "ระบบการบริหารงานคุณภาพการอาชีวศึกษา," การอาชีวศึกษา. 1(3) : 20-21.

เอกศักดิ์ บุตรลับ. (2537). *ครูและการสอน*. เพชรบุรี : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.

Batista, John R. (1976). *Research in Education*. New Jersey : Prenti Hall, Inc.

Pong, Horadal. *The Future of Vocational Education in Thailand Toward The year 2009. A.D, Using
the Delphi APProach*. Doctor thesis Toward for the degree of Doctoe of Philosoply, Ohio :
Kent State Univerity, 1987. Copyright.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

1. ดร.วราพันธ์ น้อยสุวรรณ

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
2. นายมังกร หิริรักษ์

ทำหน้าที่ ผู้อำนวยการกองการกองการศึกษาอาชีพ และ
ทำหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานการตรวจราชการกรม
กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
3. อาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์

อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ทม 1012/ ๕๕๓๕

บัณฑิตวิทยาลัย

85

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๑ พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางเรณู สัจจะเวทะ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเพณีวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเพณีวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางเรณู สัจจะเวทะ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ ๔537

กองการศึกษาอาชีพ
รับที่ พส. 9236
วันที่ 22 พ.ย. 2545
บัณฑิตวิทยาลัย 86
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

21 พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการกองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางเรณู สัจจะเวทะ นิติระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสสารพัคช่วง เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสสารพัคช่วง เขตกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางเรณู สัจจะเวทะ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณี หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

บันทึกข้อความ

87

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ 4539

วันที่ 21 พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางเรณู สัจจะเวทะ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเพณีวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเพณีวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางเรณู สัจจะเวทะ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/9416

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙๕ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางเรณู สัจจะเวทนะ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมกราคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางเรณู สัจจะเวทนะ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ศธ 0911/ 826

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๔๔ กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 43 ชุด

ด้วย นางเรณู ลัจจะเวทะ นิลิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะลัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่างเขตกรุงเทพมหานคร" มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลในสถานศึกษาของท่าน

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางเรณู ลัจจะเวทะ แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลได้ สำหรับการตอบแบบสอบถามขอให้ตอบชุดที่มีตราประทับเท่านั้น และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วขอให้ส่งแบบสอบถามคืนบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางวราพรรณ น้อยสุวรรณ)

ศึกษานิเทศก์ 9 ทำหน้าที่

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 0-2281-5555 ต่อ 1802

ที่ ศธ 0911/ 826

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๔๔ กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขออนุมัติโครงการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสักระยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 38 ชุด

ด้วย นางเรณู สัจจะเวทะ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่างเขตกรุงเทพมหานคร" มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลในสถานศึกษาของท่าน

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางเรณู สัจจะเวทะ แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลได้ สำหรับการตอบแบบสอบถามขอให้ตอบชุดที่มีตราประทับเท่านั้น และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วขอให้ส่งแบบสอบถามคืนบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางวราพรรณ น้อยสุวรรณ)

ศึกษานิเทศก์ 9 ทำหน้าที่

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 0-2281-5555 ต่อ 1802

ที่ ศธ 0911/ 826

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๔๔ กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขออนุมัติโครงการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 94 ชุด

ด้วย นางเรณู สัจจะเวทะ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่างเขตกรุงเทพมหานคร" มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลในสถานศึกษาของท่าน

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางเรณู สัจจะเวทะ แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลได้ สำหรับการตอบแบบสอบถามขอให้ตอบชุดที่มีตราประทับเท่านั้น และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วขอให้ส่งแบบสอบถามคืนบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางวราพรรณ น้อยสุวรรณ)

ศึกษานิเทศก์ 9 ทำหน้าที่

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 0-2281-5555 ต่อ 1802

ที่ ศธ 0911/ 826

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๔๔ กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 59 ชุด

ด้วย นางเรณู ลัจจะเวทะ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่างเขตกรุงเทพมหานคร" มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลในสถานศึกษาของท่าน

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางเรณู ลัจจะเวทะ แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลได้ สำหรับการตอบแบบสอบถามขอให้ตอบชุดที่มีตราประทับเท่านั้น และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วขอให้ส่งแบบสอบถามคืนบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางวราพรรณ น้อยสุวรรณ)

ศึกษานิเทศก์ 9 ทำหน้าที่

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 0-2281-5555 ต่อ 1802

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง
เขตกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอน
และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและ
ประเมินผล
- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นจากข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับความคิดเห็น
ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ประเภทวิชา
พาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่กำหนดให้ ให้ตรงกับความเป็นจริง
(กรุณาตอบคำถามทุกข้อ)

1. อายุ	2. อาชีพ
() 20 ปี และต่ำกว่า	() ยังไม่ประกอบอาชีพ
() 21 – 25 ปี	() ประกอบอาชีพ
() 26 ปีขึ้นไป	
3. ระดับความรู้เดิม	4. สถานที่ศึกษา
() ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา	() วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร
() สายอาชีพ และปริญญาตรีขึ้นไป	() วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา
	() วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี
	() วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง
5. สาขาวิชาที่เรียน	6. จำนวนชั่วโมงของหลักสูตร
() คอมพิวเตอร์	() 75 ชั่วโมง
() สาขาอื่น	() มากกว่า 75 ชั่วโมง
7. รอบการเรียน	
() รอบเช้า	
() รอบบ่าย	
() รอบค่ำ	

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ

ระยะสั้น 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน
ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

คำชี้แจง ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น

ของนักศึกษามากที่สุด ในแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 4 คำตอบ

ระดับ 4	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
ระดับ 3	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมาก
ระดับ 2	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น	ระดับความคิดเห็น			
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
	ด้านหลักสูตร				
1.	หลักสูตรทันสมัย และเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน				
2.	หลักสูตรสนองความต้องการของตลาดแรงงาน				
3.	หลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษานำความรู้ไปประกอบอาชีพอิสระได้				
4.	หลักสูตรใช้ระยะเวลาเรียนน้อย และจบในตัวเอง				
5.	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปปรับปรุงงานที่ทำอยู่ให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น				
6. ✓	หลักสูตรสามารถเพิ่มเติมความรู้พิเศษ นำไปปรับปรุงคุณภาพชีวิต ประจำวันได้				
7.	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาได้มีโอกาสศึกษา ตามความสนใจและความต้องการ				
8.	หลักสูตรเปิดสอนตามความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน				
9.	หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพอยู่แล้วได้ยกระดับฝีมือ				
	ด้านครูผู้สอน				
✓ 10.	ครูมีเทคนิค และมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้				
11.	ครูนำความรู้ใหม่ ๆ มาสอน				
12.	ครูนำสื่อการสอน และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสอน				
✓ 13.	ครูมีความสัมพันธ์ภาพที่ดีกับนักศึกษา				
14.	ครูให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการ				

ข้อ	ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น	ระดับความคิดเห็น			
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
15.	ครูเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ และคำแนะนำทางด้านส่วนตัว				
16.	ครูเป็นที่ปรึกษาเมื่อนักศึกษามีปัญหา				
17.	ครูมีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล				
18.	ครูมีความเมตตา และเอาใจใส่นักศึกษา				
19.	ครูมีบุคลิกภาพดี				
20.	ครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง				
✓ 21.	ครูมีความกระตือรือร้นในการสอน				
	ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน				
22.	มีการชี้แจงแผนการเรียนการสอนให้ทราบ				
23.	ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
✓ 24.	เลือกใช้วิธีสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา				
✓ 25.	มีการเชิญผู้มีปัญญาท้องถิ่น หรือผู้มีประสบการณ์ในวิชาชีพ ที่เรียนรู้มาถ่ายทอดความรู้				
26.	ให้ปฏิบัติงานเป็นรายบุคคล				
✓ 27.	ให้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม <i>มีการฝึกปฏิบัติรวมของวิชา 15%</i>				
28.	มีการชมเชย และให้กำลังใจนักศึกษาขณะปฏิบัติงาน				
29.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น และซักถามใน ระหว่างเรียน				
✓ 30.	มีการสาธิตการปฏิบัติงาน <i>ครูผู้</i> ให้นักศึกษาดูก่อนให้นักศึกษาลงมือ ปฏิบัติงานจริง				
	ด้านสื่อการเรียนการสอน				
31.	สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา				
✓ 32.	สื่อการเรียนการสอนอยู่ในสภาพดี พร้อมจะใช้สอน <i>ครูผู้</i>				
✓ 33.	ปริมาณ <i>ครูผู้</i> สื่อการเรียนการสอน มีเพียงพอกับจำนวน นักศึกษา				
34.	สื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัย				

ข้อ	ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น	ระดับความคิดเห็น			
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
35.	ห้องสมุดมีตำรา และเอกสาร เพื่อการศึกษาค้นคว้าในเนื้อหา ที่เรียน				
36.	สื่อการเรียนการสอนที่นำมาใช้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะ และมี ประสบการณ์ตรงมากขึ้น				
37.	มีใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการสอน				
	ด้านการวัดและการประเมินผล				
38.	การประเมินผลกำหนดมาตรฐานไว้เหมาะสม				
39.	มีการแจ้งเกณฑ์ และวิธีการประเมินผลก่อนการเรียน				
40.	มีการประเมินผลหลายรูปแบบ เช่น ประเมินจากสภาพจริง ประเมินจากแบบทดสอบ				
41.	การประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหา และจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร และวัตถุประสงค์การสอน				
42.	การประเมินผลมีความชัดเจน ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด				
43.	การประเมิน ประเมินจากผลงานด้วยความยุติธรรม				
44.	มีการแจ้งผลการเรียนให้นักศึกษาทราบ				
45.	นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน				

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบได้อย่างอิสระทั้ง 5 ด้าน ซึ่งอาจจะเป็น การให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร

ปัญหา.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....
2. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหา.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....
3. ด้านครูผู้สอน

ปัญหา.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน

ปัญหา.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....
5. ด้านการวัดและประเมินผล

ปัญหา.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นางเรณู สัจจะเวทะ
วัน เดือน ปีเกิด 4 กันยายน 2503
สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน 178/123 ซอยวุฒากาศ 14 แขวงตลาดพลู เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน กองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 7 วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2519	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทพลืลา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2522	ประกาศนียบวิชาชีพ แผนกวิชาการเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการบางนา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2524	ประกาศนียบวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาบริหารธุรกิจ วิชาเอก การเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการบางนา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2525	ประโยคครูมัธยมธุรกิจ วิชาเอก การเลขานุการ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตพณิชยการพระนคร กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2536	ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการทั่วไป วิทยาลัยครูมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
พ.ศ. 2545	การศึกษามหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ